

SYSTEM OCENIANIA W EDUKACJI WCZESNOSZKOLNEJ SZKOŁA PODSTAWOWA W KAMIENIU

I WSTĘP

W rozwoju każdego człowieka ważnym etapem jest edukacja wczesnoszkolna, od początku której uczeń styka się z ocenianiem. Ocenianie pracy i osiągnięć jest nierozłącznie związane z całą edukacją szkolną i codziennie towarzyszy zarówno nauczycielowi, jak i uczniowi w procesie nauczania – uczenia się. Ocena ma wpływ na konstrukcję psychiczną każdego dziecka i jego rozwój. Ocenianie „oznacza czynność, w wyniku której wydaje się sąd o przedmiocie, osobie lub zjawisku, odwołując się do jednego lub kilku kryteriów, niezależnie od tego, jaki jest przedmiot oceny i te kryteria...” (G. Noizet i J.P. Caverni „*Psychologiczne aspekty oceniania osiągnięć szkolnych*”). Tak rozumiana ocena szkolna jest sądem wartościującym o pracy ucznia i jego wynikach. Ocena szkolna jest elementem koniecznym i dlatego ważne jest, jaką będzie miała formę i jakie funkcje będzie spełniała. Ocenie wyznacza się następujące funkcje:

- **dydaktyczną** – dostarczanie informacji o stopniu opanowania treści nauczania;
- **prognostyczną** – wykrywanie potencjału ucznia i projektowanie dalszej drogi jego kształcenia,
- **sterującą – metodyczną** – umożliwienie nauczycielowi rozpoznania skuteczności lub małej skuteczności dotychczasowej strategii nauczania i konieczność jej kontynuacji lub zmiany;
- **psychologiczną** – obejmuje kontekst zdrowia fizycznego i psychicznego ucznia, jego mocne i słabe strony, radzenie sobie w sytuacjach trudnych, zakres odporności psychicznej;
- **wychowawczą** – uwzględnienie zaangażowania ucznia w pracy, systematyczności, staranności, aktywności, warunków do nauki, sytuacji rodzinnej;
- **selektywną** – umożliwienie odróżniania uczniów dobrze przygotowanych od jeszcze nieprzygotowanych.

W tym kontekście ocenianie spełnia:

- **cel edukacyjny**, który zawiera się w pytaniu o to, jak daleko jest uczeń względem wymagań programowych,
- **cel rozwojowy**, który zawiera się w pytaniu o to, jak daleko jest uczeń względem własnych możliwości, czyli czy dokonują się zmiany w uczniu, w jakim kierunku zmierzają, jaki jest ich zakres, tempo, a nie tylko aktualny stan wiedzy i umiejętności.

Rozdział I Postanowienia ogólne

Mówiąc o ocenianiu w klasach I - III mamy na myśli proces gromadzenia informacji o uczniach. Stała obserwacja uczniów przez nauczyciela i rozpoznawanie poziomu opanowania przez nich wiadomości i umiejętności, a także ich postaw społeczno - emocjonalnych w stosunku do wymagań edukacyjnych i gromadzenie informacji stanowi integralną część procesu nauczania, uczenia i wychowania.

Rozdział II Cele edukacyjne

1. Kształtowanie umiejętności służących zdobywaniu wiedzy (czytanie, pisanie, liczenie).
2. Przygotowanie do nauki języków obcych na kolejnych etapach edukacyjnych.
3. Rozwijanie poczucia przynależności do społeczności szkolnej, środowiska lokalnego, regionu i kraju.
4. Kształtowanie umiejętności działania w różnych sytuacjach szkolnych i pozaszkolnych.
5. Wdrażanie nawyków i umiejętności związanych z bezpiecznym uczestnictwem w ruchu drogowym.
6. Rozbudzanie potrzeby kontaktu z przyrodą.

Wykaz celów dla klas I - III

Klasa I:

- wprowadzenie i utrwalenie liter, początkowa nauka czytania i pisania,
- rozwijanie zainteresowania czytaniem i książkami,
- liczenie w zakresie 10,
- orientacja w najbliższym otoczeniu przyrodniczo-społecznym z wykorzystaniem doświadczenia i obserwacji,
- rozbudzanie zainteresowań kulturą i sztuką,
- rozwijanie poczucia estetyki, umuzykalnianie, edukacja motoryczno – zdrowotna,
- wdrażanie do funkcjonowania w zespole uczniowskim.

Klasa II:

- doskonalenie techniki czytania i pisania,
- kształtowanie umiejętności wypowiedzania się na określony temat,
- rozwijanie zainteresowań czytelniczych,

- rozszerzenie zakresu liczbowego, liczenie z wykorzystaniem czterech podstawowych działań matematycznych, rozwiązywanie prostych zadań tekstowych,
- poszerzanie wiedzy przyrodniczo - społecznej z elementami kulturowymi,
- doskonalenie umiejętności posługiwania się językiem obcym,
- rozwijanie wrażliwości na sztukę poprzez kontakt z literaturą, muzyką, malarstwem, rzeźbą, architekturą,
- rozwijanie sprawności motorycznej i edukacja zdrowotna,
- motywowanie do pracy w zespole.

Klasa III:

- czytanie ze zrozumieniem, stosowanie różnorodnych form wypowiedzi ustnych i pisemnych,
- znajomość zasad gramatycznych, ortograficznych i kaligraficznych oraz umiejętność korzystania z różnych źródeł informacji,
- pogłębianie zainteresowań czytelniczych,
- doskonalenie liczenia w zakresie 100, analiza treści zadań jednodziałaniowych, wdrażanie do logicznego myślenia,
- pogłębianie znajomości środowiska społeczno,- przyrodniczego wybranych regionów Polski, Europy i świata,
- doskonalenie umiejętności posługiwania się językiem obcym,
- pogłębianie zainteresowań muzycznych, plastycznych, artystycznych dzieci oraz wdrażanie do aktywnego uczestniczenia w kulturze,
- edukacja motoryczna, kształtowanie zdrowego, aktywnego stylu życia,
- przygotowanie do samodzielnej pracy i nauki.

Rozdział III Rola, rodzaj i funkcje oceny

Rola oceniania:

- informowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i jego zachowaniu oraz o postępach w tym zakresie,
- udzielanie uczniowi pomocy w samodzielnym planowaniu swojego rozwoju,
- motywowanie ucznia do dalszych postępów w nauce i zachowaniu,
- dostarczanie rodzicom (prawnym opiekunom) i nauczycielom informacji o postępach, trudnościach w nauce, zachowaniu oraz specjalnych uzdolnienia ucznia,
- umożliwienie nauczycielom doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno - wychowawczej.

Rodzaje ocen:

- wstępna ocena rozwoju ucznia i jego możliwości - w klasie I, stanowi podstawę do zapewnienia każdemu uczniowi maksymalnego rozwoju,
- ocena bieżąca – informująca ucznia o jego postępach i zachowaniu, wyraźnie wskazująca osiągnięcia i to, co należy usprawnić,
- ocena podsumowująca: śródroczna i końcoworoczna – wyrażona na piśmie, stanowi syntetyczną informację o osiągnięciach ucznia,
- końcowa ocena rozwoju ucznia i jego możliwości - diagnozy końcowe - w klasie I, II, III.

Funkcje oceny w odniesieniu do dziecka:

- informacyjna – co dziecku udało się poznać, zrozumieć, opanować, jakie umiejętności zdobyło, jaki był wkład pracy;
- korekcyjna – co trzeba zmienić w pracy z dzieckiem, aby uzyskać lepsze efekty;
- motywująca – zachęca do podejmowania dalszego wysiłku, wskazuje na możliwość osiągnięcia sukcesu, oraz daje dziecku wiarę we własne siły.

W procesie oceniania uwzględniane są następujące obszary:

- indywidualne predyspozycje i możliwości dziecka w opanowaniu materiału edukacyjnego,
- stopień zaangażowania ucznia i wkład pracy w procesie zdobywania wiadomości i umiejętności,

- umiejętność rozwiązywania problemów,
- postępy dziecka w rozwoju społeczno – emocjonalnym.

Rozdział IV Sposób i forma oceniania

W klasach I – III szkoły podstawowej podstawową formą oceniania zachowania, wysiłku i osiągnięć edukacyjnych uczniów jest ocena opisowa. Jest to metoda, która umożliwia uzyskanie przekrojowego obrazu rozwoju ucznia na szczeblu edukacji wczesnoszkolnej. W ocenie opisowej uwzględnia się edukację: polonistyczną, matematyczną, przyrodniczo- społeczną, plastyczną, techniczną, zdrowotno - ruchową oraz zajęcia typu: język angielski, zajęcia komputerowe.

2. Celem stosowania oceny opisowej jest:

- wpływanie na wzrost aktywności edukacyjnej dziecka i wszechstronny rozwój jego osobowości,
- eliminowanie stresu, jaki towarzyszy uczniom z trudnościami w zdobywaniu wiedzy i umiejętności oraz wpływanie na ich harmonijny rozwój,
- potęgowanie otwartości i elastyczności w podejściu uczniów do zadań edukacyjnych,
- dokładny przekaz informacji na temat rozwoju osobowości ucznia,
- wykrywanie deficytów rozwojowych i trudności uczniów,
- dokonywanie trafnego wyboru kierunku pracy,
- angażowanie do samooceny.

a) Ocenianie opisowe to takie, które:

- daje informacje o tym, co już uczeń umie, nad czym musi popracować, jak daleko jest na drodze do osiągnięcia celu;
- uwzględnia możliwości dziecka. Nie wszyscy bowiem w tym samym czasie są w stanie opanować jakąś umiejętność, a niektórzy nigdy nie będą biegli w danym zakresie;
- bierze pod uwagę wkład pracy, wysiłek włożony w wykonanie jakiegoś zadania;
- nie etykietuje dzieci;
- zachęca do dalszej pracy, uświadamia, że wysiłek się opłaca;
- nie pełni funkcji kary, czy nagrody;
- nie zawiera krytyki osoby;
- uwzględnia postęp, jaki dokonał się w dziecku.

b) Ocena opisowa (adresatami są uczeń i rodzice) może mieć dowolnie wybraną przez nauczyciela formę, np.:

- listu,
- relacji z pracy ucznia,
- arkusza diagnostycznego lub karty osiągnięć szkolnych` (odnośnikiem docelowym jest opis osiągnięć ucznia na półrocze i na koniec roku szkolnego).

c) W ocenie opisowej bierze się pod uwagę:

- poziom umiejętności związanych z edukacją polonistyczną,
- stosunek ucznia do zajęć artystycznych,
- orientację w środowisku społecznym i przyrodniczym,
- poziom umiejętności związanych z edukacją matematyczną,
- zachowanie ucznia,
- informacje o osiągnięciach ucznia z dodatkowych zajęć np. z języka angielskiego, zajęć komputerowych.

Ponadto ocena opisowa powinna zawierać informacje:

- o doświadczanych przez ucznia trudnościach (w relacji do możliwości dziecka i wymagań edukacyjnych),
- o osobowości ucznia, jego mocnych i słabych stronach,
- o propozycjach działań, które należałoby podjąć, aby uczeń mógł pokonać swoje trudności i przekraczać ograniczenia.

d) Ocena opisową ustalają nauczyciele uczący w danej klasie I, II lub III.

e) Ocena opisowa powinna ujmować osiągnięcia wychowawcze i dydaktyczne.

f) Osiągnięcia wychowawcze:

- wywiązywanie się z obowiązków ucznia (systematycznie i punktualnie uczestniczy w zajęciach szkolnych - na bieżąco usprawiedliwia swoje nieobecności, pracuje na miarę swoich możliwości, przygotowuje się do zajęć szkolnych – strój, podręczniki, zeszyty, ćwiczenia, zadania domowe, rozwija swoje zainteresowania oraz bierze udział w konkursach szkolnych i pozaszkolnych, aktywnie i pilnie bierze udział na zajęciach, ubiera się estetycznie i schludnie oraz zmienia obuwie),
- postępowanie zgodne z dobrem społeczności szkolnej (szanuje mienie szkoły oraz własność innych osób, pomaga w organizacji imprez klasowych i szkolnych, wywiązuje się z powierzonych mu zadań, dba o integrację i dobrą atmosferę w klasie, przestrzega reguł ustalonych w zespole klasowym, pomaga innym),
- dbałość o honor i tradycje szkoły (szanuje symbole narodowe i szkolne, przestrzega zasad ceremoniału szkoły, tzn. ubiera strój galowy, z powagą śpiewa hymn narodowy, bierze czynny udział w uroczystościach szkolnych, chętnie reprezentuje szkołę w imprezach pozaszkolnych),
- dbałość o piękno mowy ojczystej (posługuje się poprawną polszczyzną, unika wulgaryzmów i słów obraźliwych),
- dbałość o bezpieczeństwo i zdrowie własne oraz innych osób (przestrzega regulaminu szkolnego, unika i przeciwstawia się przemocy i agresji, stosuje się do zakazu biegania i zabaw zagrażających bezpieczeństwu uczniów, korzysta z pomieszczeń szkolnych zgodnie z przeznaczeniem, w czasie zajęć i przerw przebywa na terenie szkoły w wyznaczonych miejscach, dba o zdrowie i higienę osobistą, w zachowaniu bierze pod uwagę bezpieczeństwo swoje i innych),
- godne, kulturalne zachowanie się w szkole i poza nią (zachowuje się stosownie do miejsca i sytuacji, w której się znajduje, pozytywnie reaguje na zwracane uwagi, jest prawdomówny i uczciwy, przestrzega zasad dobrego wychowania),
- okazywanie szacunku innym osobom (szanuje poglądy i przekonania innych ludzi, unika konfliktów, nie obraża się i nie poniża innych osób, potrafi zgodnie współpracować z innymi, z uwagą słucha osób zabierających głos).

Nauczyciel chcąc mieć pełny obraz zachowania uczniów, z uwzględnieniem wyżej wymienionych obszarów, nie powinien polegać wyłącznie na swojej pamięci, lecz w dogodny dla siebie sposób rejestrować zaobserwowane zmiany w ich zachowaniu. Ze szczególną pieczołowitością powinien promować godne naśladowania, a nie tylko skupiać się na odnotowywaniu złych.

g) **Osiągnięcia dydaktyczne:**

- umiejętność wypowiedzania się,
- technikę czytania i pisania
- podstawy ortografii i gramatyki,
- liczenie w zależności od poziomu nauczania,
- rozwiązywanie zadań tekstowych,
- ogólną wiedza o otaczającym świecie,
- zaangażowanie w zajęcia o charakterze artystycznym i sportowym
- znajomości obsługi komputera,
- posługiwanie się językiem angielskim,
- osobiste osiągnięcia uczniów.

h) **Ocena opisowa półroczna** ma charakter informacyjny, diagnostyczny i motywacyjny. Jest opisem osiągnięć ucznia i zaleceń do dalszej pracy w drugim okresie.

i) **Roczna ocena opisowa klasyfikacyjna** ma charakter podsumowujący. Polega na podsumowaniu osiągnięć edukacyjnych z zajęć edukacyjnych i zachowania ucznia w danym roku szkolnym oraz ustaleniu jednej rocznej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych i rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania. Uwzględnia poziom opanowanych przez ucznia wiadomości i umiejętności z zakresu wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla I etapu edukacyjnego i wskazuje potrzeby rozwojowe i edukacyjne ucznia związane z przewyciężaniem trudności w nauce lub rozwojem uzdolnień.

j) **Klasyfikacyjna ocena roczna** zostaje zamieszczona w dzienniku i arkuszu ocen ucznia.

k) **Klasyfikacyjna ocena opisowa** w klasach I – III powstaje w oparciu o:

- dziennik szkolny, którego poszczególne strony uzupełnia nauczyciel na podstawie obserwacji tak, aby można było określić w jakiej fazie rozwoju umiejętności znajduje się dziecko,
- bieżącą ocenę słowną lub pisemną w formie pochwały, umówionego z klasą znaku graficznego lub stopni w skali od 6 do 1,
- podsumowanie osiągnięć uczniów, powtórzeń materiału, testów oraz sprawdzianów wiadomości i umiejętności.

3. Inne sposoby oceniania

a) **Ocena słowna** (adresatem jest uczeń) – stosowana jest w trakcie prowadzonych zajęć w najbardziej odpowiednim momencie. Jest niezaplanowana, spontaniczna, połączona z gestem, uśmiechem. Ma charakter wspierający, zachęcający do kontynuowania pracy, zawiera radę lub wskazówkę, wyraża uznanie dla pracy ucznia. Jest to bieżąca informacja skierowana do ucznia na temat jego aktualnych wiadomości, umiejętności, wkładu pracy.

b) **Ocena w postaci dyplomu, odznaki, medalu.**

c) **Ocena symboliczna** – znaczki, stemple oraz różnego rodzaju kody ilustracyjne, tzw. „wyrazy uznania”.

d) **Ocena w postaci stopni** stosowana na bieżąco zgodnie z przyjętymi kryteriami ocen: 6,5,4,3,2,1.

4. Wychowawca klasy na początku każdego roku szkolnego informuje uczniów oraz ich rodziców (prawnych opiekunów) o warunkach, sposobie i kryteriach oceniania.

Rozdział V Uwarunkowania systemu oceniania

1. Rozumienie istoty i hierarchii celów edukacji, zarówno przez nauczyciela jak też przez uczniów.
2. Jasne i precyzyjne określanie wymagań programowych i kryteriów oceniania uwzględniający aspekt edukacyjny, a także rozwojowy.
3. Wybór właściwej strategii i narzędzi pomiaru osiągnięć uczniów.
4. Ewaluacja (sprawdzanie i ocenianie) podmiotowa, skoncentrowana na uczniu, na przeświadczeniu, że „każdy uczeń jest inny”

Rozdział VI Sposoby sprawdzania wiadomości i umiejętności uczniów

1. Metody sprawdzania wiadomości i umiejętności uczniów:

- ustnie sprawdzanie wiadomości i umiejętności uczniów,
- prace pisemne,
- kartkówki - trwają nie dłużej niż 15 minut i nie muszą być zapowiadane,
- sprawdziany po przerobieniu części materiału,
- testy sprawdzające wiedzę uczniów,
- obserwacja uczenia się (praca w grupie),
- posługiwanie się książką (głównie w przedmiotach humanistycznych),
- aktywność,
- zadania domowe,
- prace samodzielne np. albumy, makiety, plansze informacyjne,
- wykonywanie ćwiczeń praktycznych (przede wszystkim w przedmiotach „artystycznych” oraz wychowaniu fizycznym).

2. Formy sprawdzania wiadomości i umiejętności uczniów:

W edukacji klas I - III stosuje się następujące formy do sprawdzania wiadomości i umiejętności pracy uczniów:

- ciche czytanie,
- głośne czytanie,
- przepisywanie,
- pisanie ze słuchu
- pisanie z pamięci,
- wypowiedzi ustne,

- wypowiedzi pisemne,
- recytacja,
- prowadzenie zeszytu i ćwiczeń,
- samodzielne zdobywanie wiadomości, lektura,
- dostrzeganie zjawisk przyrodniczych
- liczenie pamięciowe,
- wykonywanie i zapisywanie działań matematycznych,
- układanie zadań,
- przeprowadzanie pomiarów,
- stosowanie technik plastycznych i technicznych,
- dokładność i estetyka wykonania prac,
- wiedza o sztuce,
- śpiewanie
- czytanie i zapisywanie nut
- rozpoznawanie utworów muzycznych
- wykonywanie ćwiczeń gimnastycznych,
- sprawność fizyczna
- aktywność na zajęciach,
- praca w zespole.

Rozdział VII Organizacja procesu sprawdzania osiągnięć uczniów

1. Wymagania edukacyjne

Wymagania edukacyjne formułuje zespół nauczycieli uczących w danej klasie w oparciu o podstawę programową. Wymagania edukacyjne dla każdej klasy powinny:

- być dopasowane do poziomu osiągnięć i możliwości uczniów w klasie,
- wynikać z realizowanego programu nauczania,
- być zrozumiałe,
- być stosowane.

Ustala się 2 zakresy wymagań edukacyjnych: podstawowe i ponadpodstawowe.

Wymagania edukacyjne z zakresu podstawowego obejmują wiadomości i umiejętności, które można zaklasyfikować jako bardzo łatwe i łatwe, praktyczne, przydatne życiowo, bazowe, to jest niezbędne w dalszej nauce. W tym zakresie ustala się **poziom zadawalający** (przyswojenie wiedzy i umiejętności z tego zakresu) jako wyjściowy, **niski** (słabe opanowanie zakresu programu) i **bardzo niski** (nie opanowanie wymagań programowych).

Wymagania z zakresu ponadpodstawowego obejmują wiadomości i umiejętności trudniejsze, takie które rozszerzają podstawy edukacji wczesnoszkolnej, mają charakter złożony, są problematyczne, wskazują na poszukiwanie rozwiązań. W tym zakresie ustala się **poziom średni** (przyswojenie wiedzy i umiejętności z tego zakresu odbywa się przy wsparciu nauczyciela) jako wyjściowy, jeśli uczeń samodzielnie operuje zdobytymi wiadomościami i umiejętnościami z tego zakresu – **poziom wysoki**, **poziom bardzo wysoki** - wiedzę i umiejętności ucznia określa niezwykła samodzielność i motywacja do wykonywania zadań, biegłość rozumowania, gotowość do poszukiwań i znajdowania oryginalnych rozwiązań.

Na potrzeby klasyfikacji ustala się w klasach I – III trzy poziomy wymagań:

- **rozszerzający (100% - 90% - oceny 6 i 5)** - obejmujący pełny zakres wiadomości i umiejętności określonych programem nauczania, tj. bardziej złożonych, poszerzających relacje między elementami treści, umożliwiającymi rozwiązywanie problemów w sytuacjach typowych i nietypowych, wynikających także z indywidualnych zainteresowań uczniów, wymagających wykorzystania dodatkowych źródeł informacji;
- **pełny (89% - 75% - ocena 4)** – obejmujący pełny zakres wiadomości i umiejętności określonych programem nauczania, tj. bardziej złożonych, poszerzających relacje między elementami treści, umożliwiającymi rozwiązywanie problemów w sytuacjach typowych, według wzorów (przykładów) znanych z zajęć i podręcznika, łatwych dla uczniów przeciętnie uzdolnionych, wymagających również korzystania z różnych źródeł informacji.

- **podstawowy (74% - 35% - oceny 3 i 2)** – obejmujący wiadomości i umiejętności niezbędne w dalszej edukacji, łatwe do opanowania przez uczniów, potrzebne w życiu, rozwijające zainteresowania, wskazujący braki w opanowaniu wiadomości i umiejętności określonych w programie nauczania;

- **dopuszcza się stwierdzenie, że uczeń nie opanował podstawowych wiadomości i umiejętności niezbędnych w dalszej edukacji.**

2. Wymagania w stosunku do uczniów z trudnościami w nauce

Nauczyciel jest zobowiązany na podstawie pisemnej opinii lub orzeczenia poradni psychologiczno – pedagogicznej lub innej poradni specjalistycznej dostosować wymagania w stosunku do ucznia, u którego stwierdzono specyficzne trudności w uczeniu się lub deficyty rozwojowe uniemożliwiające sprostaniu wymagań edukacyjnych wynikających z programu nauczania.

Nauczyciel:

- określa na piśmie wymagania edukacyjne w stosunku do tych uczniów dostosowując je do indywidualnych możliwości i potrzeb,
- dobiera metody tak, aby zapewniały uczniowi spełnienie wymagań określonych w podstawie programowej,- indywidualizuje proces nauczania zgodnie z zaleceniami poradni w zależności od rodzaju dysfunkcji,
- dostosowuje formy sprawdzania wiedzy do dysfunkcji ucznia,
- ocenia ucznia z uwzględnieniem wkładu pracy i wysiłku adekwatnego do jego możliwości,
- sporządza sprawozdanie o efektywności pracy na zajęciach dydaktyczno – wyrównawczych, korekcyjno – kompensacyjnych lub rewalidacyjnych.

3. Kryteria poziomów wymagań w odniesieniu do sprawdzianów (testów):

- 100% - 96% - poziom bardzo wysoki (ocena celująca)
- 95% - 90% - poziom wysoki (ocena bardzo dobra)
- 89% - 75% - poziom średni (ocena dobra)
- 74% - 50% - poziom zadawalający (ocena dostateczna)
- 49% - 36% - poziom niski (ocena dopuszczająca),
- mniej niż 36% - poziom bardzo niski.

4. Kryteria stopni:

Stopień celujący (6) otrzymuje uczeń, który posiadał wiedzę i umiejętności objęte programem nauczania (**wymagania bardzo wysokie**), samodzielnie interpretuje materiał nauczania, samodzielnie wykorzystuje wiadomości w sytuacjach problemowych, oryginalnie wypowiada się ustnie i pisemnie, przejawia wysoką aktywność i systematycznie pracuje, swobodnie operuje zdobytą wiedzą.

Stopień bardzo dobry (5) otrzymuje uczeń, który opanował materiał programowy wyczerpująco, samodzielnie interpretuje materiał nauczania i stosuje nabyte wiadomości w praktyce, posługuje się poprawnym językiem, wypowiada się w sposób pełny, uporządkowany, swobodnie operuje wiedzą zdobytą w szkole (**wymagania wysokie**).

Stopień dobry (4) otrzymuje uczeń, który przyswoił większość wymaganych wiadomości i umiejętności, interpretuje materiał i stosuje wiadomości przy minimalnej pomocy nauczyciela, na lekcjach pracuje aktywnie, w pracy na ogół jest systematyczny, dobrze orientuje się w bieżącym materiale (**wymagania średnie**);

Stopień dostateczny (3) otrzymuje uczeń, który przyswoił najważniejsze treści programowe, potrafi je zinterpretować i wykorzystać w praktycznym działaniu przy niewielkim ukierunkowaniu nauczyciela, aktywny na zajęciach sporadycznie, w pracy mało systematyczny, nie opanował w pełni bieżącego materiału (**wymagania zadawalające**);

Stopień dopuszczający (2) otrzymuje uczeń, który nie przyswoił większości wymaganych wiadomości i umiejętności, nie potrafi samodzielnie zinterpretować materiału, stosuje wiadomości przy pomocy nauczyciela, nie przejawia aktywności na zajęciach, posiada duże braki w materiale bieżącym, rokuje nadzieje na postęp w rozwoju intelektualnym (**wymagania niskie**).

Stopień niedostateczny (1), gdy wiadomości i umiejętności nie są opanowane, uczeń nie radzi z zadaniami nawet z pomocą nauczyciela. Wykazuje bardzo duże braki w materiale bieżącym. Nie czyni żadnych postępów w nauce.

5. Oceniając osiągnięcia dydaktyczno – wychowawcze z edukacji muzycznej, plastycznej, technicznej i zdrowotno – ruchowej uwzględnia się wysiłek ucznia włożony w wywiązywanie się z obowiązków wynikających z ich specyfiki.

Prace z edukacji plastycznej ocenia się ponadto w kategoriach:

- **prace wykraczające poza wiek rozwojowy**(prace wielobarwne, oryginalne, cechujące się bogactwem środków ekspresji – bogactwo barwy i waloru, faktury, przestrzeni i proporcji oraz kompozycji),

- **prace typowe dla danego wieku rozwojowego** (przeciętne pod względem użytych środków ekspresji),

- **prace ubogie** (pozbawione wielu pożądaných środków ekspresji, odbiegające od możliwości wiekowych dzieci). Aktywność muzyczną określa także umiejętność tworzenia i odtwarzania kompozycji, stopień opanowania pojęć muzycznych. Dodatkowo podstawowym kryterium oceniania prac technicznych jest pomysłowość uczniów w rozwiązywaniu problemów oraz dbałość o estetykę wykonania. Miarą aktywności zdrowotno-ruchowej jest również przygotowanie do zajęć oraz stopień sprawności fizycznej.

6. Kryteria oceniania dyktand i pisanie z pamięci:

a) błędy ortograficzne I – go stopnia

- pisownia wyrazów ze zmiękczeniami
- pisownia wyrazów z „ó”, „u”, „rz”, „ż”, „h”, „ch”
- pisownia wyrazów z utratą dźwięczności
- pisownia „nie” z różnymi częściami mowy
- pisownia wielką literą

(za każdy błąd odejmujemy 1pkt.)

b) błędy II – go stopnia

- pisownia wyrazów z „ą”, „ę”
- interpunkcja (np. 2 przecinki – 1/2pkt.)
- złe przeniesienie, opuszczenie liter, zamiana liter w wyrazie (za każdy błąd odejmujemy 1/2pkt.)

c) punktacja (w przeliczeniu na błędy I – go stopnia)

- 0 błędów – poziom bardzo wysoki (6)
- 1 – 2 błędy – poziom wysoki (5)
- 3 – 4 błędy – poziom średni (4)
- 5 - 6 błędów – poziom zadawalający (3)
- 7 - 8 błędów – poziom niski (2)
- więcej niż 8 błędów – poziom bardzo niski (1)

7. Kryteria oceniania wypowiedzi ustnych:

- związek z tematem (1pkt.),
- spójność wypowiedzi (1pkt.),
- poprawność językowa (1pkt.),
- bogactwo słów (1pkt.),
- kompozycja (1pkt.),
- długość wypowiedzi (1pkt.),
- tempo mówienia (1pkt.)

Punkty przeliczane są na oceny cyfrowe: 7pkt.- 6, 6pkt.- 5, 5pkt.-4, 4pkt.- 3, 3pkt.- 2.

8. Kryteria oceniania recytacji:

- pamięciowe opanowanie (2pkt.),
- zachowanie interpunkcji (2pkt.),
- dykcja (2pkt.),
- modulacja i intonacja głosowa (2pkt.),
- interpretacja głosowa tekstu (2pkt.),
- 10pkt.- 6, 9pkt.- 5, 8pkt.- 4, 7-6pkt.- 3, 5-4pkt.- 2

9. Kryteria oceniania wypowiedzi pisemnych:

- **stosowanie odpowiedniej formy** (nadanie pracy formy: opowiadania, opisu, ogłoszenia, zawiadomienia, zaproszenia, życzeń, listu, przepisu, instrukcji obsługi) – **1p**
- **realizacja tematu** – **1p** (wypowiedź przynajmniej częściowo jest realizacją tematu)
- **spójność tekstu** – **1p** (kolejne zdania są ze sobą powiązane i logicznie uporządkowane)

- **celowo dobrane środki językowe – 1p** (uczeń stosuje zróżnicowane słownictwo, używa trafnych zwrotów i określeń)
- **przestrzeganie norm językowych – 2p** (w pracach składających się z 5 zdań: 2 bł. jęz. - 2p, 3- 4 bł. jęz. – 1p, więcej niż 4 bł. jęz. – 0p; w pracach składających się z więcej niż 5 zdań: 4 bł. jęz. – 2p, 5-6 bł. jęz. – 1p, więcej niż 6 bł. jęz. – 0p)
- **przestrzeganie podstawowych norm ortograficznych – 2p** (w pracach składających się z 5 zdań: 3 bł. ort. - 2p, 4 bł. ort. – 1p, więcej niż 4 bł. ort. – 0p; w pracach składających się z więcej niż 5 zdań: 4 bł. ort. – 2p, 5 bł. ort. – 1p, więcej niż 5 bł. ort. – 0p)
- **przestrzeganie podstawowych norm interpunkcyjnych – 1p** (dopuszcza się 1 błąd interpunkcyjny w zapisie znaków interpunkcyjnych kończących zdania oraz 3 błędy interpunkcyjne w zapisie przecinków przy wyliczaniu, myślników lub cudzysłówów w dialogu oraz w innych sytuacjach niż wymienione)
- **dbałość o czytelność zapisu – 1p** (zapis jest czytelny, skreślenia i naniesione poprawki nie zmniejszają jego czytelności)

Punkty przeliczane są na oceny cyfrowe: 10pkt.- 6, 9pkt.- 5, 8pkt.-4, 7-6pkt.- 3, 5-4pkt.- 2
 Jeżeli praca składa się z mniej niż 5 zdań, punktuje się ją tylko za pomocą kryteriów 1, 2, 3.
 Nie wymaga się, aby w tekście zostały wyróżnione wstęp, rozwinięcie i zakończenie.

Oceniając poprawność językową, ortograficzną i interpunkcyjną, należy brać pod uwagę zakres wymagań stawianych uczniowi klasy III, wynikających z programu nauczania.

10. Słuchanie jest umiejętnością trudną do sprawdzenia kryterialnego. Uczeń potwierdza ją przez wypowiedź ustną lub pisemną.

11. Ocena czytania uwzględnia cechy dobrego czytania, a więc: płynność (2pkt.), poprawność (2pkt.), biegłość (2pkt.), wyrazistość (2pkt.) To gwarantuje 6. Brak 1pkt.- 5, 2pkt.- 4, 3-4pkt.- 3, 5-6pkt.- 2.

12. Czytanie ze zrozumieniem rozpatrywane jest w następujących kategoriach: całkowite, częściowe, brak zrozumienia lub w kategorii stopni wynikających z otrzymanych punktów.

13. Sprawność rachunkowa oceniana jest poprzez liczenie (pamięciowe lub na konkretach, rozwiązywanie zadań tekstowych (samodzielne, z pomocą nauczyciela), stosowanie zdobytej wiedzy w praktyce (całkowite, częściowe, nie występuje) lub w kategorii stopni.

14. Aktywność na edukacji społeczno-przyrodniczej określa poziom opanowania zagadnień, umiejętność i chęć przeprowadzania obserwacji, doświadczeń w skali: rozszerzający, pełny, podstawowy.

15. Kryteria oceny pracy w grupach:

- planowanie, organizacja pracy;
- umiejętność współpracy z innymi członkami grupy;
- sposób wykonania zadania;
- prezentacja wykonanego zadania.

16. Kryteria oceny zeszytu:

- posiadanie zeszytu,
- kompletność zapisów,
- estetyka,
- poprawność zapisów.

17. Pracę domową ocenia się w kategorii wykonania i niewykonania z odnotowaniem w dzienniku i w zeszycie oraz pod kątem poprawności.

18. Sposób oceniania aktywności uczniów:

- ocena słowna połączona z gestem, uśmiechem;
- ocena słowna wsparta radą bądź wskazówką, uznaniem;
- ocena symboliczna: znaczki, stemple oraz różnego rodzaju kody ilustrujące tzw. wyrazy uznania;
- ocena w postaci stopni (6,5,4,3,2);
- ocena określająca poziom spełnionych wymagań lub kryteriów;
- ocena opisowa.

19. Częstotliwość oceniania form aktywności ucznia:

- a) prace domowe – na bieżąco,
- b) pisanie z pamięci i ze słuchu – 8- 10,
- c) sprawdziany – nie mniej niż 2 z każdej edukacji (polonistycznej - przyrodniczej, matematycznej),
- d) karty pracy – w miarę potrzeb,
- e) wytwory plastyczne, techniczne – w ilości określonej w planie pracy.

20. Dopuszcza się komentarz słowny lub pisemny do oceny.

➤ **Ocena celująca - wyrażony cyfrą 6:**

Znakomicie! Brawo! Osiągasz doskonałe wyniki. Posiadasz uzdolnienia i rozwijasz je. Należą Ci się gratulacje!

➤ **Ocena bardzo dobra - wyrażony cyfrą 5:**

Bardzo dobrze pracujesz. Robisz w szybkim tempie duże postępy. Tak trzymaj!

➤ **Ocena dobra - wyrażony cyfrą 4:**

Dobrze pracujesz jednak stać cię, by było lepiej. Włóż więcej wysiłku w podejmowane prace, co umożliwi ci osiągać lepsze wyniki

➤ **Ocena dostateczna - wyrażony cyfrą 3:**

Pracujesz, ale osiągasz słabe wyniki. Aby to zmienić na lepsze konieczna jest pomoc nauczyciela i rodziców, oraz systematyczna praca, wymagająca dużo wysiłku z twojej strony.

➤ **Ocena dopuszczająca - wyrażony cyfrą 2:**

Zbyt mało pracujesz i osiągasz bardzo słabe wyniki. Włóż dużo wysiłku, bądź aktywniejszy, skorzystaj z pomocy nauczyciela i rodziców.

➤ **Ocena niedostateczna - wyrażony cyfrą 1:**

Osiągasz niezadowolające rezultaty. Spotkało cię niepowodzenie. Pokonasz to, ale czeka cię bardzo dużo systematycznej pracy wspólnie z nauczycielem i rodzicami.

21. Dopuszcza się oceny bieżące ze znakiem plus (+) lub minus (-).

22. Dopuszcza się także stosowanie w dziennikach lekcyjnych następujących znaków:

- „bz.”- brak zeszytu, książki, przyborów,
- „bp.” – brak pracy domowej,
- „nb” lub „0” - nieobecność dziecka podczas zajęć ocenianych z np. edukacji plastycznej, technicznej,
- „bs” – brak stroju gimnastycznego.

23. W klasach I, II i III przeprowadzane będą testy diagnozujące na standardowych arkuszach przygotowanych przez wydawnictwa, z których korzysta klasa w danym roku.

24. Pod koniec pierwszego etapu edukacji przeprowadza się zewnętrzny sprawdzian kompetencji dla klas III.

26. Za wykonanie zadań dodatkowych uczeń otrzymuje tylko ocenę pozytywną. Za brak lub źle wykonane zadanie dodatkowe nie wystawia się oceny negatywnej.

27. Prace sprawdzające (dyktanda, sprawdziany, testy) będą oceniane wg obowiązującej skali ocen, wynik wpisany do dziennika w wydzielonym miejscu, wyniki omówione z uczniami, gromadzone w teczce ucznia i udostępniane rodzicom na zebraniu.

28. Wszystkie rodzaje ocen (wstępna, bieżąca i podsumowująca) otrzymywane przez ucznia odnotowywane są przez nauczyciela w dzienniku lekcyjnym w odpowiedniej edukacji.

29. Nauczyciel obserwując ucznia i jego rozwój, gromadzi swoje obserwacje w kartach obserwacji (strony w dzienniku), w których notuje swoje spostrzeżenia i uwagi.

Rozdział VIII Sposoby informowania uczniów i ich rodziców o indywidualnych osiągnięciach

1. Wymagania edukacyjne i system oceniania przedstawiane są uczniom na jednych z pierwszych zajęć w danym roku szkolnym, a fakt ten jest odnotowany w dzienniku zajęć lekcyjnych.

2. Ocenianie ucznia w nauczaniu zintegrowanym jest jawne i odbywa się na bieżąco w klasie, podczas wielokierunkowej działalności ucznia. Nauczyciel sprawdza wykonywane prace, chwali za wysiłek, za chęć, za pracę. Nagradza uśmiechem, pochwałą, gestem oraz wskazu-

je, co uczeń powinien zmienić, poprawić czy wyeksponować. Podkreśla, więc osiągnięcia ucznia, ale nie porównuje go z innymi uczniami.

3. Nauczyciel stosuje wszystkie dostępne sposoby oceniania wspomagającego, tj.: obserwuje ucznia i jego pracę, rozmawia z nim i motywuje do dalszych wysiłków. Uczeń powinien mieć pewność, że w toku uczenia się ma prawo do popełniania błędów, do rzetelnej informacji, z której jasno wynika, co zrobił dobrze, co źle, a co musi zmienić, aby było lepiej. Taka informacja wywołuje motywację do dalszego wysiłku w celu dokonywania korekty poprzez kolejne działania.

3. Sprawdzone i ocenione prace kontrolne uczeń i rodzice otrzymują do wglądu, zawsze, gdy zajdzie taka potrzeba.

4. Informacje o postępach ucznia w nauce i pracy rodzice uzyskują podczas kontaktów indywidualnych z nauczycielem, podczas zebrań z rodzicami organizowanymi zgodnie z kalendarzem szkolnym oraz w czasie dni otwartych szkoły.

5. Podczas zebrań z rodzicami organizowanymi w ciągu półrocza nauczyciel przekazuje informacje o postępach dziecka na specjalnie przygotowanych kartkach, w postaci ocen cyfrowych z poszczególnych edukacji z podziałem na edukacje.

6. W przypadku trudności w nauce, częstego nie przygotowania się do zajęć – rodzice informowani będą podczas organizowania indywidualnych spotkań z nauczycielem, telefonicznie lub na piśmie.

7. W przypadkach niemożliwego kontaktu telefonicznego - wysłanie listu - zaproszenie do szkoły na indywidualną rozmowę lub ostatecznością będzie wizyta w domu dziecka nauczyciela - wychowawcy i pedagoga.

8. Prace ucznia (zeszyty dyktand, prace samodzielne, sprawdziany, prace plastyczne itp.) udostępniane są rodzicom na ich prośbę.

9. Ocenę półroczną otrzymuje rodzic na specjalnie przygotowanym arkuszu, odrębnym dla poszczególnych poziomów nauczania (kl. I, II, III).

10. Ocenę roczną otrzymuje rodzic w dniu zakończenia roku szkolnego na świadectwie szkolnym.

11. Po zakończeniu pierwszego etapu edukacyjnego uczeń może zostać nagrodzony:

- listem gratulacyjnym,
- dyplomem,
- nagrodą książkową.

Rozdział IX Warunki poprawiania oceny z przedmiotów obowiązkowych i dodatkowych

1. Nie dopuszcza się w klasach I-III zmiany oceny klasyfikacyjnej.

2. W razie nieobecności, uczeń ma obowiązek nadrobić zaległości z poszczególnych przedmiotów w terminie uzgodnionym z nauczycielem.

3. Dopuszcza się stwierdzenie, że uczeń nie opanował podstawowych wiadomości i umiejętności, w sytuacji, gdy uczeń nie opanował wiadomości i umiejętności zgodnych z podstawą programową i nie podejmuje działań, które rokowałyby postęp.

Rozdział X Kryteria oceniania w kl. I - III

KLASA I

EDUKACJA POLONISTYCZNA

1 - Nie potrafi się skoncentrować, nie słucha innych. Najczęściej nie odpowiada. Pisze nieczytelnie. Przepisuje zdania z błędami prawie w każdym wyrazie. Nie pisze samodzielnie z pamięci zdań. Nie zna większości liter, nie czyta. Nie dokonuje analizy i syntezy wyrazów. Nie wykazuje zainteresowania czytaniem.

2 - Często się dekoncentruje. Na ogół nie rozumie poleceń lub czytanego tekstu. Wymaga ciągłych powtórzeń i objaśnień. Odpowiada na pytania pojedynczymi wyrazami. Pisze litery o różnej wielkości i kształcie, często wychodząc poza liniaturę. Przepisując zdania popełnia liczne błędy. Nie pisze poprawnie zdań z pamięci. Nie zna wszystkich liter. Myli

litery o podobnym kształcie. Nie przeczyta dłuższych wyrazów. Ma problemy z analizą wyrazów. Wymaga stałej pomocy nauczyciela.

- 3 - Ma trudności z zrozumieniem poleceń, wysłuchanego tekstu, wymaga częstych powtórzeń. Wypowiada się prostymi zdaniami, popełniając błędy gramatyczne i stylistyczne. Pisząc zachowuje kształt i czytelność liter. Przepisując zdania popełnia dużo błędów. Pisząc z pamięci popełnia liczne błędy. Zna większość liter, czyta bardzo wolno proste wyrazy. Ma trudności z rozumieniem poleceń i zapamiętaniem zdań. Wymaga częstej pomocy nauczyciela.
- 4 - Słucha wypowiedzi dzieci i dorosłych. Kulturalnie zwraca się do rozmówcy. Na ogół rozumie polecenia i czytany tekst. Wypowiada się pojedynczymi zdaniami, najczęściej na bliskie mu tematy. Píše czytelnie zachowując poprawny kształt liter, mieści się w liniaturze. Prawidłowo rozmieszcza tekst. Przepisując zdania i pisząc z pamięci popełnia nieliczne błędy. Zna wszystkie litery alfabetu. Czyta krótkie, proste teksty, czasami popełniając błędy. Na ogół rozumie przeczytane proste polecenia i treść tekstu. Czasami oczekuje pomocy nauczyciela.
- 5 - Obdarza uwagę dzieci i dorosłych, słucha ich wypowiedzi. Rozumie polecenia nauczyciela i wysłuchany tekst. W kulturalny sposób zwraca się do rozmówcy. Mówi na temat, wypowiedzi są przemyślane, kilkuzdaniowe. Zadaje pytania i odpowiada na pytania innych osób. Dostosowuje ton głosu do sytuacji. Píše w liniaturze standardowej zachowując właściwy kształt, proporcję i łączenia liter. Píše czytelnie i estetycznie. Przepisuje proste, krótkie zdania bez błędów. Zapamiętuje i poprawnie pisze zdania z pamięci. Czyta wyrazami lub zdaniami proste, krótkie teksty. Rozumie polecenia i przeczytany tekst. W miarę możliwości czyta lektury wskazane przez nauczyciela. Chętnie korzysta z pakietów edukacyjnych. Pracuje samodzielnie.
- 6 - Rozumie złożone polecenia i wysłuchany tekst. Potrafi opowiedzieć swoje spostrzeżenia, odczucia, potrzeby. Mówi na temat, wypowiada się wielozdaniowo. Chętnie wykonuje dodatkowe ćwiczenia. Podejmuje próby czytania dłuższych utworów. Interesuje się literaturą dziecięcą, jest aktywnym czytelnikiem.

EDUKACJA MATEMATYCZNA

- 1 - Nie liczy, nie pamięta cyfr. Nie rozumie pojęcia liczby. Niechętnie podejmuje praktyczne działania. Jest stale motywowany do pracy. Nie może zapamiętać nowych pojęć. Wszystkie zadania wykonuje błędnie. Jest niesamodzielny.
- 2 - Ustala równoliczność zbiorów, klasyfikuje, porządkuje obiekty rosnąco i malejąco tylko z pomocą nauczyciela. Nie używa liczebników porządkowych. Samodzielnie nie określi położenia obiektów, nie wyznaczy kierunków. Nie liczy prawidłowo w zakresie 10. Samodzielnie nie dokonuje pomiarów i obliczeń. Na ogół przerywa zadania. Wymaga stałej pomocy nauczyciela.
- 3 - Popełnia wiele błędów ustalając równoliczność zbiorów, klasyfikując, porządkując obiekty rosnąco i malejąco. Liczebniki porządkowe używa z pomocą nauczyciela. Myli się wyznaczając kierunki i określając położenie obiektów. Myli się licząc w opracowanym zakresie. Manipulacje i zapis działań dokonuje z pomocą nauczyciela. Mierzy, waży, porównuje z pomocą nauczyciela. Myli dni tygodnia i nazwy miesięcy. Nie czyta zegara i kalendarza. Zna wartości monet i banknotu 10zł ale myli się w przeliczaniu pieniędzy. Zwraca się często o pomoc przy wykonaniu zadań.
- 4 - Popełnia błędy ustalając równoliczność zbiorów, klasyfikując, porządkując obiekty rosnąco i malejąco. Nazywając liczebniki porządkowe potrzebuje podpowiedzi. Czasami myli

się wyznaczając kierunki. Poprawnie określa położenie obiektów. Dodaje i odejmuje liczby w zakresie 10 na konkretach. Na ogół poprawnie dokonuje manipulacji zastępczych. Zapisuje wykonane działania popełniając nieliczne błędy. Myli się podczas pomiaru długości, ważenia przedmiotów. Odmierza pojemność płynów z niewielką pomocą nauczyciela. Poprawnie nazywa dni tygodnia, myli miesiące roku. Korzysta z kalendarza i odczytuje pełne godziny z pomocą nauczyciela. Zna wartości monet i banknotu 10zł i potrafi dokonać prostych operacji pieniężnych. Dążąc do wykonania zadania czasami prosi o pomoc.

- 5 - Ustala równoliczność zbiorów, klasyfikuje. Porządkuje obiekty rosnąco i malejąco. Używa liczebników porządkowych. Wyznacza kierunki, określa położenie obiektów. Dodaje i odejmuje w zakresie 10, rozumie pojęcie liczby. Poprawnie zapisuje dokonane działania cyframi. Wymienia kolejne liczebniki od wybranej liczby w zakresie 20. Dokonuje poprawnych manipulacji matematycznych. Dobrze rozumuje i zapisuje rozwiązanie zadania z treścią. Prawidłowo mierzy długość (cm), ciężar przedmiotów (kg), odmierza pojemność płynów (l), porównuje. Nazywa dni tygodnia i miesiące roku. Potrafi korzystać z kalendarza i odczytuje pełne godziny na zegarze. Zna wartości monet i banknotu 10z i potrafi dokonać prostych operacji pieniężnych. Pracuje samodzielnie.
- 6 - Sprawnie dodaje i odejmuje w rozszerzonym zakresie. Prawidłowo mierzy i oblicza oraz posługuje się jednostkami miary, ciężaru, pojemności, czasu. Biegłe dokonuje obliczeń pieniężnych. Samodzielnie rozwiązuje zadania złożone, łamigłówek. Jest ciekawy i aktywny poznawczo.

EDUKACJA PRZYRODNICZA

- 1 - Nie jest zainteresowany edukacją przyrodniczą. Nie rozumie i nie dba o świat przyrody.
- 2 - Rozpoznaje niektóre zwierzęta i rośliny z najbliższego otoczenia. Na zadane pytania odpowiada z pomocą nauczyciela.
- 3 - Rozpoznaje i nazywa niektóre zwierzęta i rośliny poznane na zajęciach. Odpowie na pytania dotyczące zagrożeń ze strony zwierząt i roślin, zjawisk przyrodniczych oraz atmosferycznych.
- 4 - Wypowie się na temat poznanych zwierząt i roślin. Wymieni zagrożenia ze strony niebezpiecznych i chorych zwierząt, zjawisk przyrodniczych. Z pomocą nauczyciela opowie, jak zachować się w niebezpiecznej sytuacji. Wymieni większość zagrożeń dla środowiska przyrodniczego ze strony człowieka oraz w jaki sposób należy dbać o przyrodę.
- 5 - Rozpoznaje i nazywa poznane rośliny i zwierzęta żyjące w naturalnym środowisku oraz samodzielnie powie kilka zdań na ich temat. Wymieni sposoby przystosowania się zwierząt do zmieniających się warunków. Wymieni pożyteczne zwierzęta oraz ich rolę dla środowiska. Wypowie się na temat zagrożeń ze strony zwierząt, zjawisk atmosferycznych i jak zachować się w niebezpiecznej sytuacji. Samodzielnie wymieni zagrożenia dla środowiska przyrodniczego ze strony człowieka oraz sposoby ochrony środowiska. Chętnie prowadzi proste hodowle w kąci przyrodniczym.
- 6 - Posiada bogatą wiedzę przyrodniczą. Samodzielnie poszukuje treści, jest baczny obserwatorem, badaczem i opiekunem przyrody.

EDUKACJA PLASTYCZNA

- 1 - Uczeń na ogół nie podejmuje prób wykonywania pracy plastycznej. Często niszczy swoje wytwory.
- 2 - Zadania wykonuje z pomocą nauczyciela. Szybko się zniechęca. Prace są ubogie, niestaranne. Nie dba o porządek miejsca pracy.

- 3 - Wykonuje prace plastyczne pod kierunkiem nauczyciela. Pracuje na ogół odtwórczo - podpatrując innych. Sprząta miejsce pracy tylko zachęcony.
- 4 - Potrafi wykonać pracę plastyczną na zadany temat. Pracuje wytrwale choć prace pozbawione są szczegółów i dokładności. Rozpoznaje niektóre techniki plastyczne i dziedziny sztuki. Porządkuje miejsce pracy.
- 5 - Wykonuje prace dekoracyjne oraz użytkowe na zadany temat w różnych technikach plastycznych. Wykazuje się wiedzą o kształtach, wielkościach, fakturze, barwach wzbogacając swoje wytwory plastyczne. Wykonuje różne rekwizyty i wykorzystuje je w małych formach teatralnych. Rozpoznaje architekturę, malarstwo, rzeźbę, grafikę. Utrzymuje porządek wokół siebie. Pracuje chętnie i samodzielnie.
- 6 - Rozwija swoje umiejętności. Chętnie wypowiada się w różnorodnych technikach plastycznych. Poszukuje nowych rozwiązań, jego wytwory są pomysłowe. Jest dokładny i wytrwały. Porządkuje swoje stanowisko pracy, pomaga innym.

EDUKACJA MUZYCZNA

- 1 - Uczeń niechętnie, zwykle biernie uczestniczy w zajęciach. Obserwuje innych.
- 2 - Niechętnie śpiewa piosenki, myli tekst. Ma duże trudności w poprawnym odtworzeniu prostego rytmu. Nie dostrzega różnic głosowych, słuchowych. Nie potrafi wyrazić nastroju muzyki ruchem ciała. Naśladuje ruchy kolegów.
- 3 - Ma problemy z koncentracją uwagi, z zapamiętaniem tekstu piosenek, rymowanek. Ma trudności z odtwarzaniem prostych ćwiczeń słuchowych, rytmicznych i głosowych. Często się myli. W zabawach ruchowych czasami podpatruje innych.
- 4 - Śpiewa na ogół poprawnie, zna treść piosenek. Odtwarza proste rytmy za pomocą ruchów ciała. Określa słownie i przedstawia ruchem nastrój muzyki. Z zaciekawieniem słucha utworów.
- 5 - Śpiewa intonacyjnie piosenki z repertuaru dziecięcego. Poprawnie wykonuje proste ćwiczenia słuchowe, rytmiczne i głosowe. Wyraża nastrój muzyki ruchem ciała. Świadomie i aktywnie słucha muzyki. Określa słownie i przedstawia ruchem z dużą pomysłowością nastrój muzyki. Kulturalnie zachowuje się podczas słuchania utworów muzycznych, na koncercie. Z zainteresowaniem słucha utworów.
- 6 - Chętnie śpiewa indywidualnie i zbiorowo poznane piosenki. Tworzy własne rymowanki i śpiewanki. Interesuje się różnymi gatunkami muzyki. Swobodnie wyraża przeżyte doznania muzyczne werbalnie i ruchowo.

ZAJĘCIA TECHNICZNE

- 1 - Uczeń na ogół nie podejmuje prób wykonywania pracy technicznej. Często niszczy swoje wytwory.
- 2 - Zadania wykonuje z pomocą nauczyciela. Szybko się zniechęca. Na ogół niesamodzielny. Nie dba o porządek miejsca pracy.
- 3 - Wykonuje prace techniczne pod kierunkiem nauczyciela. Pracuje na ogół odtwórczo - podpatrując innych. Porządkuje miejsce pracy tylko zachęcony.

- 4 - Potrafi wykonać pracę techniczną na zadany temat. Pracuje wytrwale choć prace pozbawione są szczegółów i pomysłowości. Ma świadomość zagrożeń wynikających z niewłaściwego używania narzędzi. Porządkuje miejsce pracy.
- 5 - Chętnie wykonuje różne prace i zadania na określony temat. Zgodnie współpracuje z innymi. Zna ogólne zasady działania urządzeń domowych. Wie, o zagrożeniach wynikających z niewłaściwego używania narzędzi i urządzeń technicznych. Wykazuje znajomość przepisów bezpieczeństwa na drogach. Zna telefony alarmowe i wie, w jaki sposób należy z nich korzystać.
- 6 - Rozwija swoje umiejętności. Wypowiada się w różnorodnych technikach plastycznych. Poszukuje nowych rozwiązań. Jest dokładny i wytrwały. Porządkuje swoje stanowisko pracy, pomaga innym. Jest świadomy bezpieczeństwa na drodze i potrafi właściwie się zachować w sytuacji zagrożenia.

WYCHOWANIE FIZYCZNE

- 1 - Na ogół nie uczestniczy w zajęciach, nie wykonuje zadań indywidualnych. Nie przestrzega zasad bezpieczeństwa wobec siebie i innych.
- 2 - Uczestniczy w ćwiczeniach tylko wybranych przez siebie. Często przeszkadza innym. Ma trudności ze skupieniem uwagi, nie słucha poleceń nauczyciela. Często nie przestrzega zasad bezpieczeństwa.
- 3 - Niechętnie wykonuje proponowane ćwiczenia. Wykazuje niechęć do gier i zabaw zespołowych. Nie potrafi współpracować. Jest stale upominany, czasami zagraża bezpieczeństwu współćwiczących.
- 4 - Na ogół poprawnie wykonuje ćwiczenia, czasem pod kierunkiem nauczyciela. Zgodnie współpracuje w zespole. Przestrzega zasad bezpieczeństwa swojego i innych. Wie, że należy dbać o zdrowie i bezpieczeństwo.
- 5 - Poprawnie i samodzielnie wykonuje ćwiczenia kształtujące, rozwijające i usprawniające wszystkie części ciała (bieg, chód, skok, rzut, wspinanie się, pełzanie i ćwiczenia równowagi). Przyjmuje poprawną pozycję podczas wykonywania ćwiczeń. Chętnie i zgodnie uczestniczy w grach i zabawach zespołowych. Zna przepisy ruchu pieszego oraz niebezpieczeństwa wynikające z zabaw na drodze i w innych niedozwolonych miejscach najbliższej okolicy. Dbą o bezpieczeństwo swoje i innych.
- 6 - Wykazuje właściwą postawę oraz zaangażowanie na zajęciach ruchowych. Posiada szczególną sprawność fizyczną. Świadomie i celowo dba o zdrowie oraz bezpieczeństwo.

ZAJĘCIA KOMPUTEROWE

- 1 - Wykazuje niechęć do wszelkich zadań, przeszkadza, nie współpracuje. Na ogół nie rozumie poleceń.
- 2 - Pracując na komputerze wymaga stałej pomocy nauczyciela. Ma trudności ze zrozumieniem prostych poleceń.
- 3 - Obsługę komputera i realizację poleceń często wykonuje z pomocą nauczyciela. Rozumie zasady bezpiecznego korzystania z komputera.
- 4 - Rozpoznaje i nazywa elementy zestawu komputerowego. Potrafi samodzielnie uruchomić komputer. Z niewielką pomocą nauczyciela uruchamia płytę CD i wybiera odpowiedni

zestaw ćwiczeń. Na ogół rozumie polecenia nauczyciela. Dość sprawnie posługuje się myszką. W razie wątpliwości pyta nauczyciela. Zna zasady prawidłowego korzystania z komputera.

- 5 - Rozpoznaje i nazywa elementy zestawu komputerowego. Potrafi uruchomić komputer, płytę CD i wybrać odpowiedni zestaw ćwiczeń. Sprawnie posługuje się myszką i wybranymi klawiszami z klawiatury. Chętnie korzysta z komputerowych gier i zabaw edukacyjnych. Podejmuje próby pracy z przybornika w edytorze grafiki Point oraz wybrane polecenia w programie Microsoft Word. Zna zasady prawidłowego korzystania z komputera. Jest świadomy zagrożeń wynikających z posługiwania się nim w niewłaściwy sposób.
- 6 - Sprawnie pracuje w edytorze tekstu Microsoft Word. Umiejętności czytania pozwalają na podjęcie prób korzystania z Internetu, przegląda strony zaproponowane przez nauczyciela. Gry edukacyjne wykorzystuje na rozwijanie swoich zainteresowań. Stosuje się do ograniczeń dotyczących korzystania z komputera.

Klasa II

EDUKACJA POLONISTYCZNA

Słuchanie

- 1 - Nie koncentruje swojej uwagi. Nie słucha innych. Przeszkadza.
- 2 - Często się dekoncentruje. Na ogół nie rozumie poleceń, czytanego tekstu. Wymaga powtórzeń.
- 3 - Ma trudności ze zrozumieniem poleceń, wysłuchanego tekstu. Wymaga objaśnień.
- 4 - Obdarza uwagę dzieci i dorosłych, słucha ich wypowiedzi. Na ogół rozumie polecenia i czytany tekst.
- 5 - Obdarza uwagę dzieci i dorosłych, z zainteresowaniem słucha ich wypowiedzi. Na ogół rozumie, co przekazują inni. Rozumie polecenia nauczyciela i wysłuchany tekst.
- 6 - Obdarza uwagę dzieci i dorosłych, chętnie słucha ich wypowiedzi. Rozumie złożone polecenia i wysłuchany tekst. Potrafi opowiedzieć swoje spostrzeżenia, odczucia, potrzeby.

Komunikowanie się

- 1 - Samorzutnie nie wypowiada się. Odpowiada bardzo niechętnie, najczęściej pojedynczymi wyrazami.
- 2 - Wypowiada się pojedynczymi wyrazami.
- 3 - Wypowiada się prostymi zdaniami. Popołnia błędy gramatyczne i stylistyczne w zdaniach. Posiada ubogi słownik.
- 4 - Wypowiada się pojedynczymi zdaniami, najczęściej na tematy mu bliskie. Kulturalnie zwraca się do rozmówcy.
- 5 - W kulturalny sposób zwraca się do rozmówcy. Mówi na temat, wypowiedzi są przemyślane. Posiada bogaty zasób słownictwa. Zadaje pytania i odpowiada na pytania innych osób. Dostosowuje ton głosu do sytuacji.
- 6 - W kulturalny sposób zwraca się do rozmówcy. Mówi na temat, wypowiada się wielozdaniowo. Umie zredagować wypowiedź stosownie do sytuacji.

Pisanie

- 1 - Pisze nieczytelnie, niestarannie; litery o różnej wielkości i kształcie. Najczęściej wychodzi poza liniaturę. Przepisując zdania popełnia liczne błędy. Nie pisze samodzielnie z pamięci zdań.
- 2 - Pisze litery o różnej wielkości, najczęściej wychodząc poza liniaturę. Przepisując zdania popełnia liczne błędy. Nie pisze poprawnie z pamięci zdań. Wymaga stałej pomocy nauczyciela.
- 3 - Pisząc zachowuje kształt, łączenie i czytelność liter. Przepisując zdania popełnia błędy. Pisząc z pamięci wymaga powtórzeń.
- 4 - Pisze czytelnie, mieści się w liniaturze. Zachowuje kształt, łączenie i proporcje liter. Prawidłowo rozmieszcza tekst. Przepisując zdania popełnia nieliczne błędy. Pisząc z pamięci wymaga czasami powtórzeń.

- 5 - Pisze w liniaturze standardowej zachowując właściwy kształt, proporcję i łączenia liter. Pismo staranne i estetyczne. Przepisuje proste, krótkie zdania bez błędów. Zapamiętuje i poprawnie pisze zdania z pamięci.
- 6 - Przestrzega zasady poznanej kaligrafii. Pismo staranne i estetyczne. Przepisuje zdania i krótkie teksty oraz pisze z pamięci bezbłędnie. Chętnie wykonuje dodatkowe ćwiczenia.

Czytanie i rozumienie czytanego tekstu

- 1 - Nie zna większości liter, nie czyta. Nie dokonuje analizy i syntezy wyrazów. Nie wykazuje zainteresowania czytaniem.
- 2 - Nie pamięta większości liter. Odczytuje jedynie pojedyncze litery, myli litery o podobnym kształcie. Ma problemy z analizą prostych wyrazów. W odczytywaniu prostych poleceń wymaga stałej pomocy nauczyciela.
- 3 - Zna większość liter, czyta bardzo wolno proste wyrazy. Ma trudności z rozumieniem poleceń i zapamiętaniem zdań. Wymaga stałej pomocy nauczyciela.
- 4 - Zna wszystkie litery alfabetu. Czyta krótkie, proste teksty, popełniając nieliczne błędy. Rozumie przeczytane proste polecenia i treść tekstu.
- 5 - Czyta wyrazami proste, krótkie teksty. Czytając rozumie polecenia i teksty. Interesuje się książką i czytaniem. W miarę możliwości czyta lektury wskazane przez nauczyciela. Chętnie korzysta z pakietów edukacyjnych.
- 6 - Podejmuje próby czytania dłuższych utworów. Interesuje się literaturą dziecięcą, jest aktywnym czytelnikiem.

EDUKACJA MATEMATYCZNA

Czynności umysłowe

- 1 - Stale jest zachęcany do działania. Wszystkie zadania wykonuje błędnie. Jest niesamodzielny.
- 2 - Ustala równoliczność zbiorów, klasyfikuje, porządkuje obiekty rosnąco i malejąco tylko z pomocą nauczyciela. Nie używa liczebników porządkowych. Często myli się wyznaczając kierunki i określając położenie obiektów. Często przerywa zadania.
- 3 - Popelnia wiele błędów ustalając równoliczność zbiorów, klasyfikując, porządkując obiekty rosnąco i malejąco. Nie używa liczebników porządkowych. Myli się wyznaczając kierunki i określając położenie obiektów. Potrzebuje częstej pomocy przy wykonaniu zadań.
- 4 - Popelnia błędy ustalając równoliczność zbiorów, klasyfikując, porządkując obiekty rosnąco i malejąco. Na ogół poprawnie używa liczebników porządkowych. Czasami myli się wyznaczając kierunki. Dążąc do wykonania zadania czasami prosi o pomoc.
- 5 - Ustala równoliczność zbiorów, klasyfikuje. Sprawnie porządkuje obiekty rosnąco i malejąco. Używa liczebników porządkowych. Poprawnie wyznacza kierunki i określa położenie obiektów. Pracuje samodzielnie.
- 6 - Wykonuje wszystkie zadania matematyczno - problemowe. Jest ciekawy i aktywny poznawczo.

Liczenie i sprawność rachunkowa

- 1 - Nie liczy, nie może zapamiętać cyfr. Nie rozumie pojęcia liczby.
- 2 - Licząc w zakresie 10 popełnia liczne błędy. Wymaga stałej pomocy nauczyciela, nie jest samodzielny.
- 3 - Licząc w opracowanym zakresie popełnia błędy. Manipulacje i zapis działań dokonuje z pomocą nauczyciela.
- 4 - Dodaje i odejmuje liczby w zakresie 10 na konkretach. Na ogół poprawnie dokonuje manipulacji zastępczych. Zapisuje wykonane działania cyframi i znakami matematycznymi popełniając nieliczne błędy.
- 5 - Dodaje i odejmuje w zakresie 10, rozumie pojęcie liczby. Poprawnie zapisuje dokonane działania cyframi i znakami matematycznymi. Wymienia kolejne liczebniki od wybranej liczby w zakresie 20. Dokonuje poprawnych manipulacji matematycznych. Dobrze rozumuje i zapisuje rozwiązanie zadania z treścią.

6 - Sprawnie i biegle liczy . Jest zainteresowany matematyką. Na ogół podejmuje trudniejsze wyzwania.

Pomiar i obliczenia pieniężne – umiejętności praktyczne

- 1 - Niechętnie dokonuje działania praktyczne. Jest stale motywowany do pracy. Nie może zapamiętać nowych pojęć.
- 2 – Nie potrafi samodzielnie dokonać pomiarów, ważenia, liczenia pieniędzy. Wymaga stałej pomocy nauczyciela.
- 3 - Mierzy, waży, porównuje często z pomocą nauczyciela. Myli dni tygodnia i nazwy miesięcy. Ma trudności w odczytywaniu zegara i kalendarza. Myli się w przeliczaniu pieniędzy. Wymaga częstej pomocy nauczyciela.
- 4 - Myli się podczas pomiaru długości, ważenia przedmiotów. Odmierza pojemność płynów z niewielką pomocą nauczyciela. Poprawnie nazywa dni tygodnia, myli miesiące roku. Korzysta z kalendarza i odczytuje pełne godziny pod kierunkiem nauczyciela. Zna wartości monet i banknotu 10zł i potrafi dokonać prostych operacji pieniężnych.
- 5 - Prawidłowo mierzy długość, ciężar przedmiotów, odmierza pojemność płynów, porównuje. Nazywa dni tygodnia i miesiące roku. Potrafi korzystać z kalendarza i orientuje się w odczytywaniu zegara. Zna wartości monet i banknotu 10zł i potrafi dokonać prostych operacji pieniężnych. Wie, że dług należy spłacić.
- 6 - Zna i potrafi zastosować jednostki długości, ciężaru, pojemności, objętości i sprawnie się nimi posługuje. Biegle dokonuje obliczeń pieniężnych poza opracowanym zakresem.

EDUKACJA PRZYRODNICZA

- 1 - Nie jest zainteresowany edukacją przyrodniczą. Nie rozumie zależności i nie dba o świat przyrody.
- 2 - Rozpoznaje niektóre zwierzęta i rośliny z najbliższego otoczenia. Na zadane pytania odpowiada z pomocą nauczyciela.
- 3 - Rozpoznaje i nazywa niektóre zwierzęta i rośliny poznane na zajęciach. Odpowiada na pytania dotyczące warunków koniecznych do wzrostu roślin. Nazywa niektóre chwasty oraz szkodniki. Rozpoznaje i nazywa kilka drzew liściastych i iglastych. Z pomocą nauczyciela rozpoznaje i nazywa zjawiska atmosferyczne.
- 4 - Rozpoznaje i nazywa większość poznanych roślin (ich budowę), zwierzęta hodowlane oraz żyjące w naturalnym środowisku. Z niewielką pomocą nauczyciela wyodrębnia ich charakterystyczne cechy. Wymienia większość warunków koniecznych do wzrostu roślin. Zna i rozpoznaje niektóre chwasty oraz szkodniki. Rozpoznaje i na ogół nazywa drzewa liściaste i iglaste. Rozpoznaje i nazywa zjawiska atmosferyczne. Prowadzi obserwacje pogody pod kierunkiem nauczyciela. Wykonuje wg instrukcji doświadczenia. Zna podstawowe zasady racjonalnego odżywiania się.
- 5 - Rozpoznaje i nazywa poznane rośliny (ich budowę) oraz zwierzęta hodowlane i żyjące w naturalnym środowisku. Potrafi wyodrębnić ich charakterystyczne cechy. Wymienia warunki konieczne do wzrostu roślin. Zna i rozpoznaje niektóre chwasty oraz szkodniki. Rozpoznaje i nazywa drzewa liściaste i iglaste. Rozpoznaje i nazywa zjawiska atmosferyczne. Prowadzi obserwację pogody. Potrafi wymienić cechy charakterystyczne w przyrodzie dla danej pory roku. Wykonuje wg instrukcji doświadczenia. Zna podstawowe zasady racjonalnego odżywiania się. Rozumie, jaki jest wpływ człowieka na rozwój życia w każdym ekosystemie (korzystny, niekorzystny).
- 6 - Posiada bogatą wiedzę przyrodniczą. Samodzielnie poszukuje treści, jest baczny obserwatorem, badaczem i opiekunem przyrody.

EDUKACJA PLASTYCZNA

- 1 - Uczeń niechętnie wykonuje prace plastyczne. Stale jest zachęcany i motywowany. Często niszczy swoje wytwory.
- 2 - Zadania wykonuje z pomocą nauczyciela. Szybko się zniechęca. Prace są ubogie, niestaranne. Na ogół niesamodzielny. Nie dba o porządek w miejscu pracy.
- 3 - Wykonuje prace plastyczne pod kierunkiem nauczyciela. Pracuje na ogół odtwórczo - podpatrując innych. Sprząta miejsce pracy po zachęceniu przez nauczyciela.
- 4 - Potrafi wykonać pracę plastyczną na zadany temat. Pracuje wytrwale choć prace pozbawione są szczegółów i dokładności. Rozpoznaje niektóre techniki plastyczne i dziedziny sztuki. Na ogół rozpoznaje dziedziny plastyczne oraz sztukę ludową związaną z tradycjami środowiska lokalnego. Porządkuje miejsce pracy.
- 5 - Samodzielnie wykonuje prace plastyczne, dekoracyjne wykorzystując spontaniczną ekspresję twórczą. W swoich pracach świadomie stosuje środki wyrazu plastycznego (kształt, barwa, faktura, kompozycja). Tworząc rysunek zagospodarowuje całą płaszczyznę. Z zainteresowaniem poznaje nowe dzieła sztuki. Rozpoznaje poznane dziedziny plastyczne oraz sztukę ludową związaną z tradycjami w swoim środowisku lokalnym. Uczestniczy w życiu kulturalnym swojego środowiska związanym ze sztuką ludową swojego regionu. Dbą o estetykę swojego miejsca pracy.
- 6 - Rozwija swoje zdolności plastyczne. Wypowiada się w różnorodnych technikach plastycznych. Poszukuje nowych rozwiązań. Jest dokładny i wytrwały. Pracując świadomie oszczędza materiał plastyczny. Chętnie bierze udział w konkursach pozaszkolnych.

EDUKACJA MUZYCZNA

- 1 - Uczeń niechętnie, zwykle biernie uczestniczy w zajęciach. Obserwuje innych.
- 2 - Niechętnie śpiewa piosenki, myli tekst. Ma duże trudności z poprawnym odtworzeniem prostego rytmu. Nie dostrzega różnic głosowych, słuchowych. Nie potrafi wyrazić nastroju muzyki ruchem ciała. Podpatruje i naśladuje kolegów.
- 3 - Ma problemy z koncentracją uwagi, z zapamiętaniem tekstu piosenek, rymowanek. Ma trudności z odtwarzaniem prostych ćwiczeń słuchowych, rytmicznych i głosowych. Często się myli.
- 4 - Śpiewa dość poprawnie, zna treść piosenek. Odtwarza proste rytmy za pomocą ruchów ciała. Wербalnie oddaje nastrój muzyki. W skupieniu słucha utworów.
- 5 - Śpiewa piosenki intonacyjnie, rytmicznie i melodycznie. Poprawnie wykonuje proste ćwiczenia słuchowe, rytmiczne i głosowe. Gra na instrumencie perkusyjnym. Chętnie podejmuje naukę prostego tańca ludowego. Świadomie i aktywnie słucha muzyki. Wyraża przeżyte doznania muzyczne werbalnie i ruchowo. Kulturalnie zachowuje się podczas słuchania utworów muzycznych, na koncercie.
- 6 - Chętnie śpiewa indywidualnie i zbiorowo poznane piosenki. Tworzy własne rymowanki i śpiewanki. Interesuje się różnymi gatunkami muzyki. Swobodnie wyraża przeżyte doznania muzyczne werbalnie i ruchowo. Odnosi sukcesy w konkursach, festiwalach itp.

ZAJĘCIA TECHNICZNE

- 1 - Uczeń nie podejmuje prób wykonywania pracy technicznej. Nie chce współpracować.

- 2 - Zadania wykonuje z pomocą nauczyciela. Szybko się zniechęca. Na ogół jest niesamodzielny. Nie dba o porządek w miejscu pracy.
- 3 - Wykonuje prace techniczne pod kierunkiem nauczyciela. Pracuje na ogół odtwórczo - podpatrując innych. Sprząta miejsce pracy na ogół zachęcany przez nauczyciela.
- 4 - Potrafi wykonać pracę techniczną na zadany temat. Pracuje wytrwale choć prace pozbawione są dokładności. Ma świadomość zagrożeń wynikających z niewłaściwego używania narzędzi. Porządkuje miejsce pracy.
- 5 - Poprawnie wykonuje powierzone prace. Jest dokładny i staranny. Podczas zajęć technicznych prawidłowo i bezpiecznie używa narzędzi. Samodzielnie wykonuje prace wg instrukcji lub poleceń nauczyciela. Rozpoznaje poznane maszyny i urządzenia. Zna historię poznanych wynalazków technicznych.
- 6 - Rozwija swoje umiejętności. Jest dokładny i wytrwały. Pracując świadomie oszczędza materiał techniczny. Jest świadomy niebezpieczeństwa na drodze i potrafi właściwie się zachować w sytuacji zagrożenia. Jest dobrym organizatorem.

WYCHOWANIE FIZYCZNE

- 1 - Na ogół nie uczestniczy w zajęciach, nie wykonuje zadań indywidualnych. Nie przestrzega zasad bezpieczeństwa wobec siebie i innych.
- 2 - Uczestniczy w zajęciach tylko wybranych przez siebie. Ma bardzo słabo rozwiniętą koordynację ruchową. Często przeszkadza innym. Ma trudności ze skupieniem uwagi, nie słucha poleceń nauczyciela. Często nie przestrzega zasad bezpieczeństwa.
- 3 - Niechętnie uczestniczy w zajęciach. Wykazuje niechęć do gier i zabaw zespołowych. Nie potrafi współpracować. Jest stale upominany, czasami zagraża bezpieczeństwu współwzających.
- 4 - Na ogół poprawnie wykonuje ćwiczenia, czasem pod kierunkiem nauczyciela. Zgodnie współpracuje w zespole. Przestrzega zasad bezpieczeństwa swojego i innych. Wie, że należy dbać o zdrowie i bezpieczeństwo.
- 5 - Poprawnie i samodzielnie wykonuje ćwiczenia w zakresie sprawności fizycznej i treningu zdrowotnego. Przyjmuje prawidłową postawę. Dokładnie i szybko wykonuje polecenia. Sprawnie ustawia się w rzędzie, szeregu, kole. Zna przepisy ruchu pieszego oraz niebezpieczeństwa wynikające z zabaw na drodze i w innych niedozwolonych miejscach najbliższej okolicy. Dbą o bezpieczeństwo swoje i innych. Chętnie korzysta z zabaw sportowych oraz aktywnego wypoczynku.
- 6 - Wykazuje właściwą postawę oraz zaangażowanie na zajęciach ruchowych. Posiada szczególną sprawność fizyczną. Bierze udział w rozgrywkach i zawodach. Ma świadomość i celowo dba o swoje zdrowie.

ZAJĘCIA KOMPUTEROWE

- 1 - Wykazuje niechęć do wszelkich zadań, przeszkadza, nie współpracuje. Na ogół nie rozumie poleceń.
- 2 - Pracując na komputerze wymaga stałej pomocy nauczyciela. Ma trudności ze zrozumieniem prostych poleceń.

- 3 - Obsługę komputera i realizację poleceń często wykonuje z pomocą nauczyciela. Rozumie zasady bezpiecznego korzystania z komputera.
- 4 - Rozpoznaje i nazywa elementy zestawu komputerowego. Potrafi samodzielnie uruchomić komputer. Z niewielką pomocą nauczyciela uruchamia płytę CD i wybiera odpowiedni zestaw ćwiczeń. Na ogół rozumie polecenia nauczyciela. Dość sprawnie posługuje się myszką. W razie wątpliwości pyta nauczyciela. Zna zasady prawidłowego korzystania z komputera.
- 5 - Sprawnie obsługuje komputer i poprawnie posługuje się wybranymi programami komputerowymi i gramami edukacyjnymi. Wyszukuje podane przez nauczyciela strony internetowe. Podejmuje próby tworzenia prostych tekstów i rysunków. Zna zasady prawidłowego korzystania z komputera. Jest świadomy zagrożeń wynikających z posługiwania się nim w niewłaściwy sposób.
- 6 - Sprawnie pracuje w programach dla swojego wieku. Korzysta z różnych gier edukacyjnych rozwijających zainteresowania. Wykorzystuje Internet do przeglądania stron polecanych przez nauczyciela. Stosuje się do ograniczeń dotyczących korzystania z komputera

KLASA III

EDUKACJA POLONISTYCZNA

- 6 – Uczeń wypowiada się rozwiniętymi, poprawnie zbudowanymi zdaniami, w uporządkowanej formie na dowolny i zadany temat. Posiada bardzo bogaty zasób słownictwa. Układa twórcze opowiadania na podstawie tekstu oraz ilustracji. Dokonuje głębszych analiz tekstu i prawidłowo wyciąga wnioski. Potrafi uzasadnić swoje zdanie. Czyta płynnie, wyraziście, w szybkim tempie nowe teksty. W pełni rozumie przeczytane głośno i po cichu różnorodne teksty. Samodzielnie redaguje list, opowiadanie, opis, sprawozdanie. Zna i zawsze poprawnie stosuje zasady ortograficzne. Pisze bezbłędnie z pamięci i ze słuchu. Potrafi wskazać inne części mowy niż poznane w klasie, odmienia poznane części mowy. Wygłaszając wiersz lub prozę z pamięci wykazuje zdolności recytatorskie. Inscenizuje teksty literackie. Czyta książki i czasopisma dla dzieci.
- 5 – Uczeń wypowiada się wielozdaniowo na dowolny i określony temat. Stosuje poprawne formy gramatyczne. Posiada bogate słownictwo. Czyta biegle, z odpowiednią intonacją nowe teksty. Czyta z podziałem na role. Rozumie czytany głośno i po cichu tekst. Samodzielnie określa czas, miejsce akcji i wyodrębnia wydarzenia w utworze literackim. Potrafi określić kolejność wydarzeń. Wyróżnia w tekście potrzebne informacje. Ocenia bohaterów i uzasadnia swój sąd. Samodzielnie redaguje takie formy jak: list, zaproszenie, życzenia, ogłoszenie. Po uprzednim przygotowaniu pisze opowiadanie, opis, sprawozdanie. Zna wprowadzone zasady ortograficzne i stosuje je w pisowni. Pisze bezbłędnie z pamięci. Podczas pisania ze słuchu popełnia sporadycznie błędy. Pisze czytelnie i estetycznie. Samodzielnie rozróżnia poznane części mowy. Recytuje wiersze i fragmenty prozy z odpowiednią intonacją. Czyta wskazane przez nauczyciela lektury i inne książki.
- 4 – Uczeń wypowiada się zdaniami pojedynczymi na dowolny i określony temat. Opowiada wcześniej przygotowany tekst. Posiada dość duży zasób słownictwa. Czyta poprawnie, zdaniami, w umiarkowanym tempie uwzględniając znaki interpunkcyjne. Potrafi czytać z podziałem na role. Zazwyczaj rozumie przeczytany głośno i po cichu tekst. Prawidłowo odpowiada na pytania z nim związane. Wyszukuje w tekście potrzebne informacje. Z niewielką pomocą określa czas, miejsce i wydarzenia w utworze literackim. Pod kierunkiem nauczyciela pisze list, zaproszenie, życzenia, ogłoszenie. Bierze udział w zbiorowym układaniu opisu, opowiadania i sprawozdania. Pisze czytelnie zachowując prawidłowy kształt liter i ich proporcje. Zna, ale nie zawsze stosuje zasady ortograficzne. Popełnia nieliczne błędy ortograficzne w zakresie opracowanego słownictwa. Rozpoznaje i

nazywa poznane części mowy. Poprawnie recytuje wiersze. Czyta wskazane przez nauczyciela lektury.

- 3 – Uczeń wypowiada się niezbyt chętnie. Nie zawsze potrafi zamykać myśl w formie zdania. Dłuższe wypowiedzi formułuje przy pomocy nauczyciela. Nie zawsze stosuje poprawne formy gramatyczne. Posiada niewielki zasób słownictwa. Czyta sposobem mieszanym – sylabami i wyrazami, w wolnym tempie. Nie zawsze rozumie samodzielnie przeczytany tekst. Potrzebuje dodatkowych pytań. Pod kierunkiem nauczyciela czyta z podziałem na role. Z pomocą nauczyciela potrafi napisać list, zaproszenie, życzenia, ogłoszenie. Uczestniczy w zbiorowym układaniu opisu, opowiadania, sprawozdania. Pisze czytelnie, ale niezbyt estetycznie. Potrafi poprawnie przepisać tekst pisany i drukowany. Popełnia liczne błędy w pisaniu z pamięci i ze słuchu. Często nie potrafi zastosować poznanych zasad ortograficznych. Z pomocą nauczyciela wskazuje rzeczowniki, czasowniki i przymiotniki. Recytuje krótkie wiersze z niewielkimi błędami. Czyta fragmenty wskazanych lektur.
- 2 – Uczeń wypowiada się niechętnie. Najczęściej odpowiada na pytania nauczyciela krótkimi zdaniami lub pojedynczymi wyrazami. Ma ubogi zasób słownictwa. Czyta wolno, głoskując, zniekształca wyrazy wielosylabowe. Tylko częściowo rozumie czytany tekst. Z pomocą nauczyciela odpowiada na pytania związane z tekstem. Ma duże trudności z redagowaniem i zapisywaniem zdań na określony temat. Układa samodzielnie pojedyncze zdania z rozsypanki wyrazowej. Przepisuje tekst pisany i drukowany z niewielkimi błędami. Zna podstawowe zasady ortograficzne, ale często nie potrafi ich zastosować. W pisaniu z pamięci i ze słuchu popełnia bardzo dużo różnego typu błędów. Z pomocą nauczyciela wskazuje rzeczowniki i czasowniki. Potrafi nauczyć się na pamięć krótkiego wiersza. Czyta krótkie fragmenty lektur.
- 1 – Uczeń wypowiada się okazjonalnie pojedynczymi słowami. Nie potrafi odpowiedzieć na proste pytania dotyczące tekstu. Ma bardzo ubogi zasób słownictwa. Czyta bardzo wolno, głoskując wyrazy i krótkie zdania. Nie rozumie samodzielnie czytanego tekstu. Nie potrafi ułożyć zdania z rozsypanki wyrazowej. Przepisuje tekst pisany i drukowany z licznymi błędami. Nie zna i nie stosuje podstawowych zasad ortograficznych. Nie potrafi napisać z pamięci i ze słuchu krótkich zdań. Nie zna i nie potrafi rozróżnić żadnych części mowy. Ma duże trudności z pamięciowym opanowaniem krótkich wierszy.

EDUKACJA MATEMATYCZNA

- 6 – Uczeń biegle i poprawnie wykonuje cztery działania matematyczne w zakresie 100. Bez błędnie mnoży i dzieli w zakresie 100. Sprawnie odczytuje i zapisuje liczby rzymskie. Samodzielnie układa i rozwiązuje zadania tekstowe o różnym stopniu trudności, w tym na porównywanie różnicowe. Szuka różnych sposobów rozwiązywania zadania. Samodzielnie rozwiązuje równania. Zna i biegle stosuje wprowadzone jednostki miary. Rozpoznaje i nazywa większość figur geometrycznych i oblicza ich obwody. Stosuje w praktyce poznane własności działań.
- 5 – Uczeń sprawnie dodaje i odejmuje liczby w zakresie 100. Mnoży i dzieli w zakresie 100. Odczytuje i zapisuje liczby rzymskie w zakresie 12. Stosuje poznane własności działań. Samodzielnie układa i rozwiązuje zadania tekstowe. Prawidłowo dokonuje pomiarów, zapisuje wyniki za pomocą skrótów. Czyta, analizuje i interpretuje dane zapisane w tabeli. Odczytuje i zapisuje godziny w systemie 12 i 24 godzinnym. Sprawnie wykonuje obliczenia zegarowe, kalendarzowe, wagowe, pieniężne itp. Rozróżnia i nazywa poznane figury geometryczne, oblicza ich obwody. Kreśli proste, półproste i odcinki. Mierzy długość odcinków i różnych przedmiotów, oblicza długość łamanej.

- 4 – Uczeń dodaje i odejmuje liczby w zakresie 100. Rozpoznaje i nazywa liczby w zakresie 1000. Zna tabliczkę mnożenia i dzielenia. Odczytuje i zapisuje liczby rzymskie w zakresie 12. Układa i rozwiązuje proste zadania tekstowe. Kreśli proste, półproste i odcinki. Rozpoznaje i nazywa podstawowe figury geometryczne. Oblicza obwody prostokąta i trójkąta. Układa treść zadania do ilustracji. Dokonuje prostych obliczeń zegarowych, kalendarzowych, wagowych i pieniężnych. Potrafi zmierzyć długość odcinków.
- 3 – Uczeń z pomocą nauczyciela dokonuje prostych obliczeń w zakresie 100. Zna tabliczkę mnożenia, napotyka na trudności przy dzieleniu (dzieli przy pomocy konkretów). Umie rozwiązać proste, jedno działaniowe zadanie tekstowe. Zna nazwy miesięcy i ich kolejność, dni tygodnia, główne jednostki długości, czasu, wagi, pieniędzy oraz ich skróty. Wskazuje i odczytuje godziny na zegarze. Wykonuje proste obliczenia czasowe i kalendarzowe z pomocą nauczyciela. Nazywa podstawowe figury geometryczne, kreśli i mierzy odcinki.
- 2 – Uczeń pamięciowo dodaje i odejmuje liczby w zakresie 20. W zakresie 100 liczy na konkretach. Umie porównywać liczby z użyciem znaków $>$, $<$, $=$. Zna tabliczkę mnożenia w zakresie 50. Wykonuje proste przykłady dzielenia na konkretach. Z pomocą nauczyciela rozwiązuje proste zadania tekstowe. Zna nazwy dni tygodnia, miesięcy, pór roku. Odczytuje pełne godziny na zegarze. Z pomocą nauczyciela wykonuje proste obliczenia czasowe, kalendarzowe, pieniężne. Zna podstawowe jednostki miary. Nazywa podstawowe figury geometryczne, z pomocą rysuje i mierzy odcinki.
- 1 – Uczeń nie rozróżnia pojęcia liczby od cyfry. Błędnie zapisuje liczby w zakresie 100. Nie potrafi porównywać liczb. Dodaje i odejmuje liczby w zakresie 20 tylko w oparciu o konkret. Nie rozumie pojęcia mnożenia i dzielenia. Nie opanował tabliczki mnożenia w zakresie 30. Nie potrafi rozwiązać prostych zadań tekstowych nawet z pomocą nauczyciela. Nie rozpoznaje i nie nazywa podstawowych figur geometrycznych. Myli jednostki miary. Nie zawsze prawidłowo wskazuje pełne godziny na zegarze. Ma duże trudności z rysowaniem i mierzeniem odcinków.

EDUKACJA SPOŁECZNO - PRZYRODNICZA

- 6 – Uczeń interesuje się światem przyrody i otaczającym go środowiskiem. Obserwuje, analizuje i wyjaśnia zjawiska przyrodnicze, dostrzega związki przyczynowo – skutkowe. Bardzo dobrze zna swoją miejscowość i gminę, potrafi opowiadać o zabytkach i ciekawych miejscach. Rozpoznaje dużo gatunków roślin i zwierząt, zna warunki wpływające na ich wzrost i rozwój. Potrafi omówić charakterystyczne cechy poszczególnych gatunków. Zna rośliny i zwierzęta chronione. Samodzielnie wykonuje różne albumy, zielniki, prowadzi obserwacje i hodowle przyrodnicze. Biegłe posługuje się mapą. Wyróżnia cechy charakterystyczne krajobrazów. Określa typ lasu, wymienia jego piętra, omawia roślinność oraz zwierzęta. Samodzielnie przygotowuje materiały na wybrany temat. Rozumie potrzebę ochrony przyrody.
- 5 – Uczeń posiada rozległą wiedzę o otaczającym go środowisku społeczno – przyrodniczym. Obserwuje i analizuje zjawiska przyrodnicze. Dostrzega cykle i regularności w przyrodzie. Zna swoją miejscowość, wymienia zabytki i ciekawe miejsca w swojej gminie. Rozpoznaje i nazywa poznane gatunki roślin i zwierząt. Wymienia ich charakterystyczne cechy. Zna warunki wpływające na wzrost i rozwój roślin. Zna warstwową budowę lasu. Potrafi wymienić wiele roślin i zwierząt leśnych. Nazywa rośliny i zwierzęta chronione. Samodzielnie określa kierunki na mapie, potrafi wskazać główne krainy geograficzne, ważne rzeki i miasta. Rozróżnia różne rodzaje transportu, zna podstawowe przepisy ruchu drogowego. Wykonuje wskazane przez nauczyciela albumy, zielniki itp. Zna różne formy ochrony przyrody.

- 4 – Uczeń posiada ogólną wiedzę o otaczającym go środowisku społeczno – przyrodniczym. Z niewielką pomocą nauczyciela obserwuje i opisuje zjawiska przyrodniczo – społeczne. Zna nazwę swojej miejscowości i gminy. Wymienia ważne zabytki. Rozpoznaje popularne poznane gatunki roślin i zwierząt. Potrafi wymienić kilka charakterystycznych cech. Wie, jakie czynniki wpływają na wzrost i rozwój roślin. Wymienia warstwy lasu oraz kilka roślin i zwierząt leśnych. Zna główne kierunki geograficzne. Orientuje się na mapie. Wie, jak bezpiecznie poruszać się po drogach. Dostrzega potrzebę ochrony przyrody.
- 3 – Uczeń posiada niewielką wiedzę o otaczającym go środowisku społeczno – przyrodniczym. Wymienia charakterystyczne cechy pór roku. Zna nazwę swojej miejscowości, wymienia najważniejsze w niej miejsca. Rozpoznaje i nazywa niektóre z poznanych gatunków roślin i zwierząt. Wymienia niektóre cechy poszczególnych gatunków. Rozróżnia środowisko lądowe, wodne i leśne. Z pomocą nauczyciela wskazuje główne kierunki na mapie i region, w którym mieszka. Potrafi bezpiecznie poruszać się po drogach.
- 2 – Uczeń posiada wycinkową wiedzę o otaczającym go środowisku społeczno – przyrodniczym. Z pomocą nauczyciela podaje charakterystyczne cechy pór roku. Zna nazwę swojej miejscowości. Myli gatunki poznanych zwierząt i roślin. Nazywa tylko nieliczne poznane rośliny i zwierzęta. Nie potrafi samodzielnie wymienić głównych cech poznanych gatunków. Wyłącznie przy pomocy nauczyciela wskazuje główne kierunki na mapie. Słabo zna i nie zawsze stosuje zasady zachowania się na drodze.
- 1 – Uczeń nie orientuje się w otaczającym go środowisku społeczno – przyrodniczym. Nie rozumie różnic pomiędzy poszczególnymi porami roku. Ma duże trudności z rozróżnieniem gatunków roślin i zwierząt. Nie pamięta nazw nawet bardzo popularnych w najbliższym środowisku roślin i zwierząt. Nie wskazuje głównych kierunków na mapie. Nie zna zasad i nie potrafi bezpiecznie poruszać się po drogach.

EDUKACJA ARTYSTYCZNO - TECHNICZNA

- 6 – Uczeń zna symbole oraz znaki mające charakter powszechnej informacji. Poszukuje oryginalnych rozwiązań. Wykazuje pomysłowość w procesie tworzenia. Wykorzystuje wszystkie poznane techniki plastyczne. Prace wykonuje estetycznie. Są one bogate w szczegóły, dobrze rozplanowane, uwzględniają kształt, barwę i proporcje. Chętnie bierze udział w konkursach plastycznych.
- 5 – Uczeń chętnie i pomysłowo wykonuje prace plastyczno – techniczne różnymi technikami. Są one zgodne z tematem, szczegółowe, dobrze rozplanowane. Potrafi celowo dobrać i ekonomicznie wykorzystać środki materiałowe. Prace wykonuje starannie, doprowadza je do końca.
- 4 – Uczeń podejmuje działania plastyczno – techniczne. Wykonuje prace na temat, wskazaną techniką plastyczną. Nie zawsze prace są staranne. Widoczne są błędy w rozplanowaniu, proporcjach. Prace doprowadzone są do końca.
- 3 – Uczeń niezbyt chętnie podejmuje działania plastyczno – techniczne. Preferuje jedną, ulubioną technikę. Widoczny jest brak pomysłowości oraz umiejętnego wykorzystania materiałów. Zazwyczaj prace są schematyczne, niestaranne, nie zawsze doprowadzone do końca.
- 2 – Uczeń niechętnie podejmuje działania plastyczno – techniczne. Często wymaga zachęty ze strony nauczyciela. Nie potrafi umiejętnie wykorzystać przyniesionych materiałów. Prace wykonuje schematycznie, nie zawsze zgodnie z tematem. Są one nieestetyczne, często nieskończone.

1 – Uczeń często nie podejmuje działań plastyczno – technicznych. Nie przynosi potrzebnych materiałów. Niszczy swoje prace.

EDUKACJA ZDROWOTNO - RUCHOWA

6 – Uczeń jest bardzo sprawny fizycznie. Precyzyjnie i celowo wykonuje wszystkie ćwiczenia gimnastyczne. Organizuje gry i zabawy zespołowe. Bardzo dobrze zna zasady gier. Zawsze przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny. Reprezentuje klasę w zawodach sportowych.

5 – Uczeń jest sprawny fizycznie. Potrafi precyzyjnie wykonać ćwiczenia gimnastyczne objęte programem. Stosuje zdobyte wiadomości i umiejętności w zabawach i grach. Chętnie uczestniczy w grach zespołowych. Przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny.

4 – Uczeń chętnie uczestniczy w zajęciach ruchowych i ćwiczeniach gimnastycznych. Stara się dokładnie wykonywać ćwiczenia. Umie współdziałać w grupie podczas zabaw i gier sportowych. Zazwyczaj przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny.

3 – Uczeń wykonuje ćwiczenia ruchowe nie zawsze starannie i prawidłowo. Zna zasady gier zespołowych, ale nie zawsze chętnie w nich uczestniczy. Stara się przestrzegać zasad bezpieczeństwa i higieny.

2 – Uczeń ma trudności z wykonywaniem poszczególnych ćwiczeń gimnastycznych. Wymaga pomocy nauczyciela. Nie zna zasad gier zespołowych i zazwyczaj w nich nie uczestniczy. Nie zawsze przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny.

1 – Uczeń odmawia wykonania poszczególnych ćwiczeń. Z własnej woli nie uczestniczy w zabawach i grach zespołowych.

Rozdział XII Wymagania edukacyjne w klasie pierwszej – edukacja wczesnoszkolna **Edukacja polonistyczna – uczeń:**

- wypowiada się, używając bogatego słownictwa,
- opowiada historyjki obrazkowe,
- wypowiada się pełnymi zdaniami na wskazany temat,
- czyta: głoskami, sylabami, wyrazami,
- czyta poprawnie znany tekst,
- czyta ze zrozumieniem,
- prawidłowo pisze i łączy litery,
- dokonuje analizy głoskowej i sylabowej wyrazów,
- zna pojęcie głoski i litery,
- wymienia samogłoski,
- układa wyrazy z rozsypanek literowych i sylabowych,
- przepisuje bezbłędnie,
- pisze z pamięci,
- dba o estetykę pisma,
- aktywnie uczestniczy w zajęciach,
- wciela się w role,
- z pamięci recytuje wiersze,

Edukacja matematyczna – uczeń:

- ustala równoliczność porównywanych zbiorów,
- klasyfikuje obiekty według podanej cechy,
- określa kierunki i położenie przedmiotów,
- poprawnie przelicza i dolicza,
- porównuje liczby,

- stosuje liczby porządkowe,
- sprawnie dodaje i odejmuje w poznanym zakresie w pamięci,
- rozwiązuje i układa zadania proste zadania z treścią,

Edukacja przyrodnicza – uczeń:

- rozpoznaje i nazywa poznane rośliny i zwierzęta,
- zna zagrożenia ze strony zwierząt,
- potrafi pomóc zwierzętom przetrwać zimę,
- wymienia pory roku i ich cechy charakterystyczne,
- dokonuje obserwacji,
- podejmuje próby wnioskowania,
- zna zagrożenia ze strony zjawisk przyrodniczych,

Edukacja społeczna – uczeń:

- współpracuje w zespole i bawi się w grupie,
- zna i stosuje zwroty grzecznościowe,
- przestrzega ustalonych reguł (zasad),
- wywiązuje się ze swoich obowiązków,
- zna i przestrzega zasad bezpiecznej pracy i zabawy,
- pomaga innym,
- kończy rozpoczętą pracę,
- potrafi właściwie zachować się w różnych miejscach i sytuacjach,
- pracuje samodzielnie, we właściwym tempie,

Edukacja plastyczna – uczeń:

- przynosi na zajęcia potrzebne materiały i narzędzia,
- pracuje twórczo i z zaangażowaniem,
- kończy rozpoczętą pracę,
- dba o estetykę wykonywanej pracy.

Edukacja muzyczna – uczeń:

- śpiewa piosenki,
- odtwarza rytm,
- słucha i bawi się przy muzyce,
- aktywnie uczestniczy w zajęciach,

Zajęcia techniczne – uczeń:

- zna ogólne zasady działania urządzeń technicznych,
- majsterkuje,
- pracuje wytrwale, kończy rozpoczętą pracę,
- jest przygotowany do zajęć,
- dba o estetykę wykonywanej pracy,
- utrzymuje ład i porządek wokół siebie,
- bezpiecznie posługuje się narzędziami i urządzeniami technicznymi,
- działa zgodnie z instrukcją,
- wie, jak należy bezpiecznie poruszać się po drogach i korzystać ze środków komunikacji.

Wychowanie fizyczne i edukacja zdrowotna – uczeń:

- aktywnie i z zaangażowaniem uczestniczy w zajęciach,
- poprawnie wykonuje ćwiczenia,
- przestrzega ustalonych zasad,
- współpracuje w zespole,
- potrafi cieszyć się ze zwycięstwa,
- potrafi pogodzić się z poniesioną porażką,
- przestrzega higieny osobistej,
- zna ogólne zasady zdrowego odżywiania,

- wie, jak należy się ubierać ze względu na pogodę,
- wie, że choroby są zagrożeniem dla zdrowia i jak im zapobiegać,
- rozumie potrzebę niesienia pomocy niepełnosprawnym.

Zajęcia komputerowe – uczeń:

- zna zasady korzystania z pracowni komputerowej,
- rozpoznaje i nazywa główne elementy zestawu komputerowego,
- rozumie podstawowe polecenia wyrażane z zastosowaniem specjalistycznego słownictwa,
- uruchamia system i samodzielnie obsługuje wybrane programy tekstowe oraz graficzne,
- obsługuje gry edukacyjne,
- korzysta z myszy i klawiatury,
- tworzy proste teksty i wykonuje rysunki.

Rozdział XIII Wymagania edukacyjne w klasie drugiej – edukacja wczesnoszkolna

Edukacja polonistyczna – uczeń:

- wypowiada się na różne tematy z użyciem bogatego słownictwa,
- ustala kolejność zdarzeń, opowiada historyjki obrazkowe,
- buduje spójne kilkuzdaniowe wypowiedzi, poprawne pod względem gramatycznym i logicznym,
- czyta płynnie i poprawnie krótkie teksty bez wcześniejszego przygotowania,
- czyta poprawnie, biegle i z właściwą intonacją tekst) wcześniej przygotowane,
- czyta ze zrozumieniem,
- wyszukuje w tekście odpowiednie fragmenty,
- rozróżnia głoski, litery, samogłoski i spółgłoski,
- zna kolejność liter w alfabecie, alfabetycznie porządkuje wyrazy,
- prawidłowo pisze i łączy litery,
- układa wyrazy z rozsypanek literowych i sylabowych, bezbłędnie przepisuje,
- stosuje wielką literę w pisowni imion, nazwisk, tytułów,
- rozpoznaje zdania oznajmujące. pytające i rozkazujące,
- wyróżnia rzeczowniki, czasowniki, przymiotniki,
- pisze poprawnie zdania z pamięci i ze słuchu,
- redaguje listy, życzenia, opisy,
- aktywnie uczestniczy w zajęciach, wciela się w role i odgrywa scenki d ramowe.

Edukacja matematyczna – uczeń:

- ustala równoliczność porównywanych zbiorów,
- określa kierunki i położenie przedmiotów w przestrzeni i na płaszczyźnie,
- grupuje i porządkuje przedmioty według podanych cech,
- rozpoznaje liczby do 100,
- dodaje i odejmuje z przekroczeniem progu dziesiątkowego liczby w zakresie 30,
- mnoży i dzieli liczby w zakresie 30,
- wskazuje cyfry dziesiątek i jedności w podanych liczbach,
- porównuje liczby i umieszcza je na osi liczbowej,
- analizuje, rozwiązuje i układa proste zadania z treścią,
- zna kolejności miesięcy i dni tygodnia,
- zapisuje liczby znakami rzymskimi od I do XII,
- wykonuje proste obliczenia kalendarzowe, zapisuje daty,
- odczytuje i zaznacza godziny i minuty na zegarze,
- wykonuje obliczenia pieniężne,
- zna miary pojemności: litr, pół litra, ćwierć litra; dokonuje obliczeń z pełnym litrem,
- odczytuje temperaturę,
- dokonuje prostych obliczeń wagowych: 1kg.2kg.5kg,
- rozróżnia wielokąty. bada ich cechy,

- dostrzega wspólne cechy i różnice w trójkątach, kwadratach i prostokątach,
- rysuje odcinki o podanej długości.

Edukacja przyrodnicza – uczeń:

- rozpoznaje i nazywa wybrane rośliny i zwierzęta w różnych środowiskach,
- rozpoznaje zagrożenia ze strony zwierząt i trujących roślin,
- prowadzi hodowle w kąciku przyrody,
- pomaga zwierzętom przetrwać zimę,
- wymienia cechy charakterystyczne wybranych krajobrazów, zna kolory – jakimi są oznaczone na mapie krainy geograficzne,
- rozumie potrzebę ochrony przyrody i wskazuje przykłady działań ekologicznych,
- prowadzi obserwacje zmian w przyrodzie i formułuje wnioski,
- wymienia pory roku i ich cechy charakterystyczne,
- wymienia zagrożenia ze strony zjawisk przyrody,
- zna elementy pogody i ich symbole - kalendarz pogody.

Edukacja społeczna – uczeń:

- zna i przestrzega ustalone reguły i zasady współdziałania w szkole i w domu,
- wywiązuje się ze swoich obowiązków,
- właściwie ocenia zachowanie innych,
- potrafi dokonać samooceny,
- zna symbole narodowe oraz ważne fakty historyczne,
- zna wybrane tradycje rodzinne i swojej miejscowości, obyczaje polskie i europejskie.

Edukacja plastyczna – uczeń:

- twórczo angażuje się w wykonywanie pracy, doprowadzając do końca,
- dba o estetykę pracy, wykorzystuje całą powierzchnię kartonu,
- łączy farby, tworzy barwy pochodne,
- stosuje różne techniki plastyczne,
- zna pojęcia; architektura, architektura zieleni, malarstwo, grafika, rzeźba.

Edukacja muzyczna – uczeń:

- śpiewa piosenki z repertuaru dziecięcego,
- odtwarza proste rytmy,
- słucha muzyki, bawi się i tańczy przy muzyce,
- zna gamę i nazwy solmizacyjne nut,
- taktuje na 2,3,4,
- tworzy akompaniament perkusyjny.

Zajęcia techniczne – uczeń:

- majsterkuje, wycina i łączy różne materiały,
- zna ogólne zasady działania urządzeń technicznych,
- dobiera właściwe materiały i narzędzia do konkretnych działań,
- planuje pracę, dba o ład i porządek wokół siebie,
- działa zgodnie z instrukcją,
- rozpoznaje wybrane znaki drogowe, bezpiecznie porusza się po drogach.

Wychowanie fizyczne i edukacja zdrowotna – uczeń:

- poprawnie i sprawnie wykonuje ćwiczenia,
- sprawnie biega i pokonuje przeszkody,
- rzuca do celu,
- rzuca i chwyta piłkę,
- przestrzega ustalonych reguł,
- bierze udział w grach i zabawach zespołowych,
- współpracuje w grupie,
- cieszy się ze zwycięstwa i godzi z poniesioną porażką,
- zna ogólne zasady zdrowego odżywiania,
- przestrzega higieny osobistej,
- zna wpływ chorób człowieka oraz rozumie potrzebę profilaktyki,
- rozumie potrzebę niesienia pomocy osobom niepełnosprawnym.

Zajęcia komputerowe – uczeń:

- potrafi włączyć i wyłączyć komputer,
- posługuje się myszą i klawiaturą,
- pracuje w edytorze grafiki Paint,
- korzysta z gier i zabaw z wykorzystaniem Kalkulatora,
- pracuje z edytorem tekstu MS Word,
- otwiera wskazane strony internetowe,
- przestrzega zasad korzystania z pracowni komputerowej,
- rozumie niebezpieczeństwa wynikającego z niewłaściwego korzystania z komputera i Internetu.

Rozdział XIV Wymagania edukacyjne w klasie trzeciej– edukacja wczesnoszkolna **Edukacja polonistyczna – uczeń:**

- słucha uważnie, ze zrozumieniem wypowiedzi dorosłych i rówieśników,
- jasno komunikuje swoje spostrzeżenia,
- bogaci słownictwo,
- dostrzega i tworzy związki przyczynowo-skutkowe,
- potrafi wykorzystać zdobyte informacje,
- korzysta z różnych źródeł wiedzy,
- podejmuje próby wnioskowania,
- zadaje pytania,
- udziela odpowiedzi na pytania,
- prezentuje własne zdanie,
- wypowiada się w kilku zdaniach na tematy związane z najbliższym otoczeniem,
- dba o kulturę wypowiedzianą się,
- odtwarza z pamięci różne teksty dla dzieci,
- odczytuje uproszczone rysunki, piktogramy, znaki informacyjne, napisy,
- czyta ze zrozumieniem teksty,
- wyszukuje wskazane fragmenty tekstów,
- wskazuje bohaterów poznawanych utworów,
- czyta i recytuje wiersze z właściwą intonacją,
- interesuje się książkami i czytaniem,
- samodzielnie czyta lektury,
- przepisuje, pisze z pamięci, ze słuchu,
- pisze: kilkuzdaniową wypowiedź, krótkie opowiadanie, opis, list prywatny, życzenia, zaproszenie,
- rozumie pojęcia: wyraz, głoska, litera, sylaba, zdanie,
- dokonuje analizy i syntezy wyrazów: głoskowej i sylabowej,
- dba o estetykę pisma,
- dba o poprawność pisma: graficzną, gramatyczną, ortograficzną, interpunkcyjną,
- samodzielnie wykonuje pisemne prace domowe,
- wciela się w przydzielone role i odgrywa je,
- ilustruje gestem i mimiką zachowania bohaterów,
- posługuje się rekwizytem.

Edukacja matematyczna – uczeń:

- ustala równoliczność mimo obserwowanych zmian w układzie elementów,
- układa obiekty w serie malejące i rosnące, numeruje je; klasyfikuje obiekty,
- dostrzega symetrię, kontynuuje regularny wzór, np. szlaczek,
- rysuje w pomniejszeniu i powiększeniu,
- rozpoznaje i nazywa figury: koła, kwadraty, prostokąty, trójkąty,
- porównuje dwie dowolne liczby,
- zna nazywa i wskazuje kierunki,
- prawidłowo orientuje się w przestrzeni i na płaszczyźnie,

- zapisuje liczby cyframi, sprawnie liczy obiekty w pamięci, w przód i w tył od danej liczby, dziesiątkami, setkami,
- wyznacza sumy i różnice ,
- sprawdza odejmowanie za pomocą dodawania; poprawnie zapisuje działania,
- podaje z pamięci iloczyny w zakresie tabliczki mnożenia,
- sprawdza wyniki dzielenia za pomocą mnożenia,
- układa, rozwiązuje zadania z treścią: jedno działaniowe. na porównywanie różnicowe, z niewiadomą w postaci okienka,
- oblicza obwody figur,
- mierzy i zapisuje wynik pomiaru: długości, szerokości, wysokości przedmiotów oraz odległości,
- posługuje się jednostkami: milimetr, centymetr, metr,
- w sytuacjach życiowych używa pojęcia kilometr,
- rysuje odcinki o podanej długości,
- waży przedmioty i różnicuje przedmioty cięższe, lżejsze,
- używa określeń: kilogram, pół kilograma, dekagram, gram,
- odmierza płyny różnymi miarkami,
- używa określeń: litr, pół litra, ćwierć litra,
- wykonuje proste obliczenia dotyczące poznanych miar,
- odczytuje temperaturę,
- podaje i zapisuje daty,
- zna kolejność dni tygodnia i miesięcy,
- wykonuje proste obliczenia kalendarzowe,
- odczytuje wskazania zegarów,
- odczytuje i zapisuje liczby w systemie rzymskim od I do XII,
- posługuje się pojęciami: godzina, pół godziny, kwadrans, minuta,
- wykonuje proste obliczenia zegarowe,
- zna monety i banknoty,
- wykonuje łatwe obliczenia pieniężne,
- posługuje się pojęciami: cena, ilość, wartość,
- stosuje nabyte umiejętności w praktyce.

Edukacja przyrodnicza – uczeń:

- rozpoznaje rośliny i zwierzęta żyjące w takich środowiskach przyrodniczych, jak: las, park, pole uprawne, sad, ogród, łąka, zbiorniki wodne,
- wymienia zwierzęta i rośliny typowe dla wybranych regionów Polski,
- rozpoznaje i nazywa niektóre zwierzęta egzotyczne,
- zna sposoby przystosowania się zwierząt do pór roku: odloty i przyloty ptaków, zapadanie w sen zimowy,
- zna wpływ przyrody nieożywionej na życie ludzi, roślin i zwierząt: wpływ światła słonecznego; na cykliczność życia na Ziemi, znaczenie powietrza i wody dla życia, znaczenie surowców, np. węgla,
- wie, że należy oszczędzać wodę i segregować śmieci;
- nazywa części ciała i wybrane organy wewnętrzne zwierząt i ludzi (np.: serce, płuca, żołądek),
- zna podstawowe zasady racjonalnego odżywiania się,
- rozumie konieczność kontrolowania stanu zdrowia i stosowania się do zaleceń lekarzy,
- dba o zdrowie i bezpieczeństwo swoje i innych (w miarę swoich możliwości),
- zna zagrożenia ze strony roślin (np. trujące owoce, liście, grzyby) oraz zwierząt (np. zwierzęta niebezpieczne i chore) i wie, jak się zachować w sytuacjach zagrożenia,
- zna zagrożenia ze strony zjawisk przyrodniczych (burza, huragan, pożar, powódź) i wie, jak się zachować w sytuacjach zagrożenia,
- nazywa cechy charakterystyczne typowych krajobrazów Polski,

- chroni przyrodę, wie, jakie zniszczenia w przyrodzie powoduje człowiek (wypalanie łąk, zaśmiecanie lasów, kłusownictwo),
- rozumie znaczenie zwierząt dla środowiska,
- w zakresie rozumienia warunków atmosferycznych (obserwacje, doświadczenia i eksperymenty),
- obserwuje pogodę,
- prowadzi kalendarz pogody,
- obserwuje i przeprowadza proste doświadczenia przyrodnicze,
- podejmuje próby wnioskowania,
- wyjaśnia zależność zjawisk przyrody od pór roku

Edukacja społeczna – uczeń:

- odróżnia dobro od zła,
- nie kłamie,
- pomaga innym,
- przestrzega ustalonych reguł i zasad w konkretnych sytuacjach, np. w zabawie, podczas lekcji,
- dotrzymuje umów i zobowiązań,
- kulturalnie nawiązuje kontakty z dorosłymi i rówieśnikami,
- używa zwrotów grzecznościowych,
- jest tolerancyjny wobec odmienności innych,
- panuje nad swoimi emocjami,
- wie, że każdy ma prawo do własnego zdania,
- zna relacje między najbliższymi członkami rodziny,
- wie, że nie można zaspokajać własnych potrzeb kosztem innych,
- szanuje wspólne dobro,
- oddaje pożyczone rzeczy,
- nie chwali się bogactwem,
- jest punktualny,
- nie nawiązuje kontaktów z nieznanymi,
- wie, jak się zachować w sytuacji zagrożenia ze strony obcej osoby,
- wie, gdzie można organizować bezpieczne zabawy,
- wywiązuje się ze swoich obowiązków szkolnych i rodzinnych,
- z własnej inicjatywy wykonuje prace na rzecz innych,
- zgodnie współpracuje w zespole i bawi się w grupie,
- uczestniczy w życiu klasy,
- jest koleżeński,
- przygotowuje potrzebne materiały na zajęcia szkolne,
- odrabia prace domowe,
- nie zraża się trudnościami,
- pracuje wytrwale,
- pracuje samodzielnie,
- doprowadza do końca rozpoczętą pracę,
- aktywnie i twórczo uczestniczy w zajęciach,
- ocenia właściwie zachowanie swoje i innych,
- zna tradycje rodzinne, szkolne, lokalne i narodowe,
- potrafi krótko opowiedzieć o swojej miejscowości,
- wie, jak ważna jest praca w życiu człowieka; wie, jaki zawód wykonują jego najbliżsi,
- wie, jakiej jest narodowości,
- zna nazwę stolicy kraju,
- zna symbole narodowe,
- rozpoznaje flagę i hymn Unii Europejskiej.

Edukacja plastyczna – uczeń:

- rozróżnia wybrane dziedziny działalności twórczej człowieka, takie jak: architektura, sztuki plastyczne (malarstwo, rzeźba, grafika), fotografia, rzemiosło artystyczne, sztu-

- ka ludowa: wypowiada się na ich temat,
- ma kontakt z wybranymi dziełami sztuki, zabytkami i z tradycją,
- zna tradycje rodzinne, szkolne, lokalne,
- uczestniczy w życiu kulturalnym rodziny, szkoły i swojej miejscowości,
- uczestniczy w wydarzeniach artystycznych,
- korzysta z przekazów medialnych
- posługuje się różnymi środkami wyrazu plastycznego: kształt, barwa, faktura - w kompozycji na płaszczyźnie i w przestrzeni,
- stosuje odpowiednie materiały, narzędzia i techniki plastyczne oraz wytwory przekazów medialnych,
- ilustruje sceny i sytuacje realne oraz fantastyczne,
- wykonuje proste rekwizyty, np. lalkę, pacynkę,
- realizuje proste projekty w zakresie form użytkowych,
- dba o estetykę swoich prac.

Edukacja muzyczna – uczeń:

- rozróżnia podstawowe elementy muzyki, takie jak: melodia, rytm, wysokość dźwięku,
- akompaniament, tempo, dynamika oraz znaki muzyczne (nuty i pauzy) - ruchowo wyraża czas ich trwania,
- aktywnie słucha muzyki, werbalnie i niewerbalnie wyraża swoje doznania, kulturalnie zachowuje się na koncercie,
- wie, jaką postawę należy przyjąć podczas śpiewania hymnu narodowego,
- rozpoznaje utwory: wykonane solo i zespołowo, na chór i orkiestrę,
- rozpoznaje głosy: sopran, bas,
- rozpoznaje instrumenty muzyczne, takie jak: fortepian, gitara, skrzypce, trąbka, flet, perkusja,
- rozpoznaje podstawowe formy muzyczne: AB, ABA,
- reaguje ruchem na zmiany tempa" metrum, dynamiki,
- tańczy podstawowe kroki wybranych tańców ludowych,
- powtarza prostą melodię,
- śpiewa piosenki z repertuaru dziecięcego,
- wykonuje śpiewanki i rymowanki,
- odtwarza proste rytmy,
- gra na instrumentach perkusyjnych proste melodie i schematy rytmiczne,
- tworzy proste ilustracje dźwiękowe do tekstów, obrazów,
- tworzy improwizacje ruchowe,
- improwizuje głosem i na instrumentach,
- wykonuje proste utwory.

Zajęcia techniczne - uczeń:

- orientuje się w sposobach wytwarzania przedmiotów codziennego użytku,
- rozpoznaje rodzaje maszyn i urządzeń: transportowych, wytwórczych, informatycznych,
- rozpoznaje rodzaje budowli (budynki, mosty, tunele, wieże),
- zna ogólne zasady działania urządzeń domowych (np.: odkurzacza, zegara, latarki), umie się posługiwać urządzeniami domowymi, nie psując ich,
- wie, jakie znaczenie dla człowieka mają urządzenia elektryczne,
- wie, jak ludzie wykorzystywali dawniej siły przyrody i jak robią to dzisiaj,
- przedstawia pomysły rozwiązań technicznych,
- planuje kolejność swoich działań,
- dobiera odpowiednie materiały i narzędzia,
- posiada umiejętności: odmierzania potrzebnej ilości materiału, cięcia papieru, tektury itp., montażu modeli papierowych i z tworzyw sztucznych,
- utrzymuje ład i porządek wokół siebie,
- zna zasady bezpiecznego posługiwania się narzędziami i urządzeniami technicznymi,
- wie, jak należy bezpiecznie poruszać się po drogach,

- potrafi korzystać ze środków komunikacji miejskiej,
- zna telefony alarmowe,
- potrafi zawiadomić dorosłych o wypadku.

Wychowanie fizyczne i edukacja zdrowotna - uczeń:

- rzuca, chwytą, toczy, koźuje, odbija i prowadzi piłkę,
- rzuca piłką do celu i na odległość,
- realizuje marszobiegi trwający minimum 15 minut,
- umie wykonać próbę siły mięśni brzucha i giękości dolnego odcinka kręgosłupa,
- przyjmuje pozycje wyjściowe i ustawienia do ćwiczeń,
- koordynuje ruchy własnego ciała,
- wykonuje przewrót w przód,
- skacze przez skakankę,
- wykonuje przeskoki jedno- i obunóż nad niskimi przeszkodami,
- wykonuje ćwiczenia równoważne z przyborem, bez przyboru i na przyrządzie,
- pokonuje przeszkody naturalne i sztuczne,
- bierze udział w zabawach, mini - grach, grach zespołowych i terenowych,
- posługuje się przyborami sportowymi zgodnie z ich przeznaczeniem,
- zna ustalone reguły i ich przestrzega,
- podporządkowuje się decyzjom sędziego,
- cieszy się ze zwycięstwa,
- potrafi pogodzić się z porażką,
- potrafi kulturalnie kibicować,
- dba o to, aby prawidłowo siedzieć w ławce, przy stole,
- dba o higienę osobistą i czystość odzieży,
- wie, że choroby są zagrożeniem dla zdrowia i że można im zapobiegać,
- wie, że samodzielnie nie wolno zażywać leków i stosować środków chemicznych,
- wie, jakie znaczenie dla zdrowia ma właściwe odżywianie i aktywność fizyczna,
- wie, że dzieci niepełnosprawne są w trudnej sytuacji i pomagają im,
- przestrzega zasad bezpiecznego zachowania się podczas zajęć wychowania fizycznego,
- potrafi wybrać bezpieczne miejsce do zabaw i gier sportowych,
- wie, do kogo zwrócić się o pomoc w sytuacji zagrożenia życia lub zdrowia,
- przestrzega zasad poruszania się po drogach.

Zajęcia komputerowe - uczeń:

- zna zasady korzystania z pracowni komputerowej,
- rozpoznaje i nazywa główne elementy zestawu komputerowego,
- rozumie podstawowe polecenia wyrażane z zastosowaniem specjalistycznego słownictwa,
- odczytuje samodzielnie komunikaty na pulpicie komputera i na pasku narzędziowym wybranych programów,
- zna zagrożenia wynikające z niewłaściwego korzystania z komputera i Internetu,
- uruchamia system i samodzielnie obsługuje wybrane programy tekstowe oraz graficzne,
- obsługuje gry edukacyjne,
- korzysta z myszy i klawiatury,
- potrafi korzystać z Internetu,
- odtwarza animacje i prezentacje,
- tworzy proste teksty i wykonuje rysunki.

Rozdział XV Warunki otrzymania promocji

W zintegrowanej edukacji wczesnoszkolnej nie ma miejsca na zjawisko niepowodzenia dydaktycznego ani zjawisko drugoroczności w myśl założenia, że każdy uczeń rozwija się w miarę swoich możliwości i w odpowiednim dla siebie tempie. Jednak w wyjątkowych przypadkach, rada pedagogiczna może postanowić o powtarzaniu klasy przez ucznia klasy I-III

szkoły podstawowej na wniosek wychowawcy klasy oraz po zasięgnięciu opinii rodziców (prawnych opiekunów) ucznia.